

► **B**

TILSKIPUN FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR 2012/47/ESB

frá 14. desember 2012

**um breytingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/43/EB að því er varðar skrána
yfir varnartengdar vörur**

(EES-viðbætur nr. 56, 10.10.2013, bls. 755)

Samsteypur texti – einungis til skjalfestingar

Leiðrétt með:

► **C1** Leiðréttingar (2021/EOS/22/4)

EES-viðbætur nr. 28, 15.4.2021, bls. 176

TILSKIPUN FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR 2012/47/ESB

2013/EES/56/51

frá 14. desember 2012

um breytingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/43/EB að því er varðar skrána yfir varnartengdar vörur (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,
með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/43/EB frá 6. maí 2009 um að einfalda skilmála og skilyrði vegna tilflutnings varnartengdra vara innan Bandalagsins ⁽¹⁾, einkum 13. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Í tilskipun 2009/43/EB er fjallað um allar varnartengdar vörur sem samsvara þeim sem skráðar eru í sameiginlegan hergagnalista Evrópusambandsins sem ráðið samþykkti 19. mars 2007.
- 2) Hinn 27. febrúar 2012 samþykkti ráðið sameiginlegan hergagnalista Evrópusambandsins ⁽²⁾ í nýrri uppfærslu.
- 3) Því ber að breyta tilskipun 2009/43/EB til samræmis við það.
- 4) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í tilskipun þessari, eru í samræmi við álit nefndarinnar um tilfærslu á varnartengdum vörum innan ESB.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Í stað viðaukans við tilskipun 2009/43/EB komi viðaukinn við tilskipun þessa.

2. gr.

Lögleiðing

1. Aðildarríkin skulu samþykka og birta nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 20. mars 2013.

Þegar aðildarríkin samþykka þessi ákvæði skal vera í þeim tilvísun til tilskipunar þessarar eða slík tilvísun fylgi þeim þegar þau eru birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykka um málefni sem tilskipun þessi nær til.

3. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún er birt í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

4. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 14. desember 2012.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

José Manuel BARROSO

forseti.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 31, 31.1.2013, bls. 43. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 167/2013 frá 4. október 2013 um breytingu á II. viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, bíður birtingar.

⁽¹⁾ Stjtið. L 146, 10.6.2009, bls. 1, eins og henni var breytt með tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 2010/80/ESB frá 22. nóvember 2010, og tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 2012/10/ESB frá 22. mars 2012 um breytingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/43/EB að því er varðar skrána yfir varnartengdar vörur, Stjtið. ESB L 308, 24.11.2010, bls. 11 and Stjtið. ESB L 85, 24.3.2012, bls. 3.

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 85, 22.3.2012, bls. 1.

VIÐAUKI

Í stað viðaukans við tilskipun 2009/43/EB komi eftirfarandi:

„VIÐAUKI

SKRÁ YFIR VARNARTENGÐAR VÖRUR

1. *athugasemd* Hugtök innan „gæsalappa“ eru skilgreind hugtök. Vísað er til „Skilgreiningar hugtaka sem notuð eru í þessari skrá“ sem í viðauka við þessa skrá.

2. *athugasemd*: Í sumum tilvikum eru iðefni skráð eftir heiti og CAS-númeri. Skráin gildir um iðefni sem hafa sömu byggingarformúlu (þ.m.t. hydröt) án tillits til heitis eða CAS-númers. CAS-númer fylgja til að auðveldara sé að greina tiltekið iðefni eða efnablöndu, án tillits til nafnakerfis. Ekki er unnt að nota CAS-númer sem sértákn vegna þess að nokkur form hinna skráðu iðefna hafa mismunandi CAS-númer og efnablanda, sem inniheldur skráð iðefni, getur einnig haft annað CAS-númer.

ML1 **Vopn með órifflluðu hlaupi með minni hlaupvídd en 20 mm, önnur vopn og sjálfvirk vopn með hlaupvídd 12,7 mm (hlaupvídd 0,50 tommur) eða minni, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir í þau:**

a. Rifflar, karabínur, marghleypur, skammbyssur, vélskammbyssur og vélbyssur:

Athugasemd ML1.a. gildir ekki um eftirfarandi:

- a. Framhlaðninga, riffla og karabínur sem framleidd eru fyrir 1938.
- b. Eftirlíkingar framhlaðninga, riffla og karabína eftir upprunalegri framleiðslu frá því fyrir 1890.
- c. Marghleypur, skammbyssur og vélbyssur sem framleiddar eru fyrir 1890 og eftirlíkingar þeirra,

b. Vopn með órifflluðu hlaupi sem hér segir:

1. Vopn með órifflluðu hlaupi, sérhönnuð til hernaðarnota;
2. Önnur vopn með órifflluðu hlaupi sem hér segir:

- a. Alsjálfvirk vopn.
- b. Hálfjálfvirk vopn eða með pumpu.

c. Vopn fyrir skotfæri án skothylkja.

d. Hljóðdeyfar, byssustæði, skothylkjaklemmur, vopnamið og blossadeyfar fyrir vopn sem tilgreind eru í ML1.a., ML1.b. eða ML1.c.

1. athugasemd ML1 gildir ekki um vopn með órifflluðu hlaupi sem notuð eru til veiða eða í íþróttum. Þessi vopn skulu ekki vera sérhönnuð til hernaðarnota eða alsjálfvirk.

2. athugasemd ML1 gildir ekki um skotvopn sem eru sérhönnuð fyrir gerviskotfæri og ekki er unnt að nota til að hleypa af skotfærum sem tilgreind eru í ML3.

3. athugasemd ML1 gildir ekki um vopn sem nota skothylki sem eru ekki með hvellhattuna í miðju (e. *non-centre fire*) og eru ekki alsjálfvirk.

4. athugasemd ML1.d. gildir ekki um sjóntæknileg vopnamið án rafrænnar myndvinnslu með fjórfaldri stækkun eða minna, að því tilskildu að þau séu ekki sérhönnuð eða þeim hafi verið breytt til hernaðarnota.

ML2

Vopn með óríflluðu hlaupi með 20 mm hlaupvídd eða meiri, önnur vopn eða vopnabúnaður með meiri hlaupvídd en 12,7 mm (hlaupvídd 0,50 tommur), vörpur og fylgihlutir, sem hér segir, og sérhannaðir ihlutir í þau:

- a. Byssur, howitzer-stórskotaliðsbyssur, fallbyssur, sprengjuvörpur, vopn gegn skriðdrekum, skotkerfi, hernaðareldvörpur, riffilar, skeytabyssur, vopn með óríflluðu hlaupi og tæki til að hylja ummerki um þessi vopn.

1. athugasemd *ML2.a. tekur til impspytingartækja, teljara, geymslutanka og annarra sérhannaðra ihluta til nota með fljótandi drifhleðslum fyrir allan búnað sem tilgreindur er í ML2.a.*

2. athugasemd *ML2.a. gildir ekki um eftirfarandi vopn:*

- a. Framhlaðninga, riffila og karabínur sem framleidd eru fyrir 1938.
- b. Eftirlíkingar framhlaðninga, riffila og karabína eftir upprunalegri framleiðslu frá því fyrir 1890.
- c. Byssur, howitzer-stórskotaliðsbyssur, fallbyssur og sprengjuvörpur sem eru framleiddar fyrir 1890.

3. athugasemd *ML2.a. gildir ekki um beranleg skotkerfi, sem sérhönnuð eru til að skjóta tjóðruðum skeytum án háhraðasprengihleðslu eða fjarskiptatengils, með drægni sem er 500 m eða minni.*

- b. Vörpur til að varpa reyk-, gas- eða flugeldahylkjum eða tæki til að mynda þess háttar efni, sérhönnuð eða umbreytt til hernaðarnota.

Athugasemd *ML2.b. gildir ekki um merkjabyssur.*

- c. Vopnamið og festingar fyrir vopnamið þegar eftirfarandi á við:

1. Sérhönnuð til hernaðarnota og
2. sérhönnuð fyrir vopn sem tilgreind eru í ML2.a.
- d. Festingar sem eru sérhannaðar fyrir vopnin sem tilgreind eru í ML2.a.

ML3

Skotfæri og kveikjustillingarbúnaður, sem hér segir, og sérhannaðir ihlutir í þann búnað:

- a. Skotfæri fyrir vopn sem tilgreind eru í ML1, ML2 eða ML12.
- b. Kveikjustillingarbúnaður sem er sérhannaður fyrir þau skotfæri sem tilgreind eru í ML3.a.

1. athugasemd *Sérhannaðir ihlutir, sem tilgreindir eru í ML3, eru m.a.:*

- a. Málm- eða plastsamsetningar, s.s. hvellhettur, skothylkisbotnar, skothylkjatengi, vélbyssubelti og málmhlutir fyrir skotfæri.
- b. Öryggisbúnaður og búnaður til að virkja sprengihleðslur, kveikjur, skynjarar og kveikibúnaður,
- c. Aflgjafar með hárrí einnotavirkni.
- d. Brennanleg hylki fyrir sprengihleðslur.
- e. Dreifisprengjur (e. submunitions), þ.m.t. smásprengjur, litlar jarðsprengjur og lítil tundurdufl og markstýrð skeyti.

2. athugasemd *ML3.a. gildir ekki um skotfæri án skeytis (blank star) og gerviskotfæri með götuðu púðurhólfi.*

- ML3 b. (*frh.*)
3. athugasemd ML3.a. gildir ekki um skothylki sem eru sérhönnuð fyrir eitthvert eftirfarandi:
- a. *merkjasendingar,*
  - b. *fuglafælingu eða*
  - c. *kveikingu gasloga á olíubrunnum.*
- ML4 **Sprengjur, tundurskeyti, eldflaugar, flugskeyti, aðrar sprengjur og hleðslur og tengdur búnaður og fylgihlutir, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir fyrir þetta:**
- Ath.1: *Um stýri- og leiðsögubúnað, sjá ML11.*
- Ath. 2: *Um varnarkerfi loftfara gegn flugskeytum (AMPS), sjá ML4.c.*
- a. Sprengjur, tundurskeyti, handsprengjur, reyksprengjur, eldflaugar, jarðsprengjur og tundurdufl, flugskeyti, djúpsprengjur, sprengjur til eyðingar, eyðingarbúnaður, eyðingarsamstæður, búnaður fyrir „flugeldavörur“, skothylki og hermar (þ.e. búnaður til að herma eftir eiginleikum þessara hluta), einkum til hernaðarnota.
- Athugasemd Í ML4.a. eru m.a.:
- a. *Reykhandsprengjur, eldsprengjur, ikveikjusprengjur og sprengibúnaður.*
  - b. *Útblásturrör skotflauga og trjónur endurinnkomugeimfarartækja.*
- b. Búnaður þar sem allt eftirfarandi á við:
1. sérhannaður til hernaðarnota og
  2. sérhannaður fyrir „starfsemi“ í tengslum við annaðhvort eftirfarandi:
    - a. Hluti sem tilgreindir eru í ML4.a. eða
    - b. heimatilbúinn sprengjubúnað (IED).
- Tæknileg aths.:
- Að því er varðar ML4.b.2. felur „starfsemi“ í sér meðhöndlun, skot, lagningu, stjórnun, afhleypingu, sprengingu, virkjun, straumgjöf með hárrí einnotavirkni, afvegaleiðslu, truflun, slæðing, að bera kennsl á, splundrun eða förgun.*
1. athugasemd Í ML4.b. er m.a.:
- a. *Færanlegur gasþéttibúnaður sem getur framleitt 1000 kg eða meira á dag af gasi í fljóttandi formi.*
  - b. *Flothæfur, rafleiðandi strengur til að slæða seguldufl.*
2. athugasemd ML4.b. gildir ekki um beranleg tæki sem hönnuð eru til þess að greina málmhluti en geta ekki greint á milli tundurdufla og annarra málmhluta.
- c. Varnarkerfi loftfara gegn flugskeytum (AMPS).
- Athugasemd ML4.c. gildir ekki um varnarkerfi loftfara gegn flugskeytum sem eru með allt eftirfarandi:
- a. *Einhvern af eftirfarandi viðvörðunarskynjurum gegn flugskeytum:*
    1. *Hlutlaus skynjara með hámarkssvörun milli 100-400 nm eða*
    2. *virka Doppler-púlsskynjara til varnar gegn flugskeytum.*

- ML4
- c. Athugasemd (frh.)
- b. dreifingarkerfi fyrir gagnaðgerðir til blekkingar,
- c. blys sem eru bæði með sýnilegum og innrauðum ummerkjum til að villa um fyrir flaugum sem skotið er frá jörðu og
- d. uppsettur í „almenningsloftförum“ og allt eftirfarandi á við:
1. Varnarkerfið (AMPS) er aðeins virkt í tilteknum „almenningsloftförum“ þar sem hið sértæka varnarkerfi er sett upp og vegna þess hefur verið gefið út annað af eftirfarandi:
    - a. tegundarvottorð fyrir almenningflug eða
    - b. jafngilt skjal sem viðurkennt er af Alþjóðaflugmálastofnuninni (ICAO).
  2. Varnarkerfið (AMPS) notar vörn til að koma í veg fyrir óheimilan aðgang að „hugbúnaði“ og
  3. Í varnarkerfinu (AMPS) er virkur búnaður sem gerir kerfið óstarfhæft þegar það er fjarlægt úr „almenningsloftfarinu“ sem það var sett upp í.
- ML5
- Brunavarnarkerfi ásamt tilheyrandi viðvörunar- og kvaðningarbúnaði og tengd kerfi, prófunar- og stillikerfi og gagnaðgerðakerfi, sem hér segir, sérhönnuð til nota fyrir heri ásamt sérhönnuðum íhlutum og fylgihlutum fyrir þau:**
- a. Vopnamið, sprengjutölvur, uppsetningarbúnaður fyrir byssur og vopnastýringarkerfi.
  - b. Markbendingar-, merkingar-, fjarlægðarmælingar-, aðgæslu- eða leitarkerfi; greiningar-, gagnasamruna-, kennsla- eða auðkenningarbúnaður; samþættingarbúnaður fyrir nema.
  - c. Gagnaðgerðabúnaður fyrir hluti sem tilgreindir eru í ML5.a. eða ML5.b.
Athugasemd Að því er varðar ML5.c. felur gagnaðgerðabúnaður í sér greiningarbúnað.
  - d. Vettvangsprófunar- eða aðlögunarbúnaður, sérhannaður fyrir hluti sem tilgreindir eru í ML5.a., ML5.b. eða ML5.c.
- ML6
- Landökutæki og íhlutir sem hér segir:**
- Ath. Um stýri- og leiðsögubúnað, sjá ML11.
- a. Landökutæki og íhlutir í þau, sérhannaðir eða breyttir til hernaðarnota.
Tæknileg aths.:
Að því er varðar ML6.a. falla eftirvagnar undir hugtakið landökutæki.
  - b. Önnur landökutæki og íhlutir sem hér segir:
    1. Öll aldrifsökutæki sem hægt er að nota utan vega og hafa verið framleidd með eða búið skotheldri vörn eða íhlutum sem gera þau skotheld að III. stigi (NIJ 0108.01, september 1985, eða samkvæmt landsbundnum kröfum) eða þar fyrir ofan.
    2. Íhlutir með öllu eftirfarandi:
      - a. Sérhannaðir fyrir ökutæki sem tilgreind eru í ML6.b.1. og
      - b. veita skothelda vörn að III. stigi (NIJ 0108.01, september 1985, að sambærilegum, landsbundnum kröfum) eða þar fyrir ofan.

ML6 (frh.)

Ath. Sjá einnig ML13.a

1. athugasemd Í ML6.a. eru m.a.:

- a. Skriðdrekar og önnur vopnuð herökutæki og herökutæki með undirstöðum fyrir vopn eða búnað til jarðsprengjalagningar eða til að skjóta hergögnum sem tilgreind eru í ML4.
- b. Brynvarin ökutæki.
- c. Ökutæki fyrir láð og lög og haffær ökutæki.
- d. Björgunarökutæki og ökutæki til dráttar eða skotfæra- eða vopnakerfaflutninga ásamt viðeigandi farmfærslubúnaði.

2. athugasemd Breytingar á landökutæki til hernaðarnota, sem tilgreindar eru í ML6.a., fela í sér breytingu á grunnbyggingu og raf- eða vélbúnaði sem tekur til eins eða fleiri íhluta sem eru sérhannaðir til hernaðarnota. Meðal þessara íhluta eru:

- a. Sérhannaðar, skotheldar hjólbarðahlifar.
- b. brynvörn fyrir mikilvægustu hlutana (t.d. eldsneytisgeymi eða stjórnklefa ökumanns),
- c. sérstakar styrkingar eða festingar fyrir vopn,
- d. myrkvunarljósker.

3. athugasemd ML6 gildir ekki um borgaralegar bifreiðar eða flutningabíla sem gerðir eru eða hefur verið breytt til að flytja peninga eða verðmæti og eru með brynvörn eða eru skotheldir.

4. athugasemd ML6 gildir ekki um varnarkerfi ökutækja gegn flugskeytum sem allt eftirfarandi á við um:

- a. voru framleidd fyrir 1946;
- b. eru ekki með hluti sem tilgreindir eru í sameiginlegum hergagnalista Evrópusambandsins, nema að því er varðar eftirlíkingar af upprunalegum íhlutum eða fylgihlutum fyrir ökutækið, og
- c. eru ekki búin vopnum, sem tilgreind eru í ML1., ML2. eða ML4, nema þau séu óvirk og ómögulegt sé að hleypa af skoti með þeim.

ML7 **Íðefnaleg eða lífræn eiturefni, „óeirðastjórnunarefni“, geislavirk efni, tengdur búnaður, íhlutir og efni, sem hér segir:**

- a. Líffræðilegir áhrifavaldar eða geislavirk efni, „aðlöguð að notkun í stríði“ til að fella og særa menn eða dýr, skemma búnað eða valda tjóni á uppskeru eða umhverfinu.
- b. Efni til efnahernaðar (CW), m.a.:
  1. Taugaeefni til efnahernaðar:
    - a. O-alkýl (jafnt og eða minna en C10, þ.m.t. sýklóalkýl)-alkýl-(metýl, etýl, n-própýl eða ísóprópýl)-fosfónflúorídöt, s.s.:

Sarín (GB):O-ísóprópýlmetýlfosfónflúorídat (CAS 107-44-8) og

Sóman (GD):O-pínakólýlmetýlfosfónflúorídat (CAS 96-64-0).
    - b. O-alkýl (jafnt og eða minna en C10, þ.m.t. sýklóalkýl) N,N-l-díalkýl (metýl, etýl, n-própýl eða ísóprópýl)-fosfóramíðflúorídöt, s.s.:

Tabún (GA):O-etýl-N,N-dímetýlfosfóramídósýanídat (CAS 77-81-6).
    - c. O-alkýl (H eða jafnt og eða minna en C10, þ.m.t. sýklóalkýl) S-2-díalkýl (metýl, etýl, n-própýl eða ísóprópýl)-amínóetýlalkýl (metýl, etýl, n-própýl eða ísóprópýl) fosfónpíólöt og samsvarandi alkýleruð and róteinduð sölt, s.s.:

VX: O-etýl S-2-díísóprópýlaminóetýlmetýlfosfónpíólöt (CAS 50782-69-9).

- ML7
- b. (*frh.*)
2. Efni til efnahernaðar sem valda bruna og blöðrum:
- a. Brennisteinssinnep, s.s.:
1. 2-klóretýlklórmetýlsúlfíð (CAS 2625-76-5).
  2. Bis(2-klóretýl)súlfíð (CAS 505-60-2).
  3. Bis(2-klóretýlþíó)metan (CAS 63869-13-6).
  4. 1,2-bis(2-klóretýlþíó)etan (CAS 3563-36-8).
  5. 1,3-bis(2-klóretýlþíó)-n-própan (CAS 63905-10-2).
  6. 1,4-bis(2-klóretýlþíó)-n-bútan (CAS 142868-93-7).
  7. 1,5-bis(2-klóretýlþíó)-n-pentan (CAS 142868-94-8).
  8. Bis(2-klóretýlþíómetýl)eter (CAS 63918-90-1).
  9. Bis(2-klóretýlþíóetýl)eter (CAS 63918-89-8).
- b. Eiturgös (e. *Lewisites*), s.s.:
1. 2-klórvínýldíklórarsín (CAS 541-25-3).
  2. Tris(2-klórvínýl)arsín (CAS 40334-70-1).
  3. Bis(2-klórvínýl)klórarsín (CAS 40334-69-8).
- c. Köfnunarefnissinnep, s.s.:
1. HN1: Bis(2-klóretýl)etýlamín (CAS 538-07-8).
  2. HN1: Bis(2-klóretýl)metýlamín (CAS 51-75-2).
  3. HN3: Tris(2-klóretýl)amín (CAS 555-77-1).
3. Efni til efnahernaðar sem gera menn óvíga, s.s.:
- a. 3-kínúklídínýlbensílat (BZ) (CAS 6581-06-2).
4. Laufeyðingarefni til efnahernaðar, s.s.:
- a. Bútýl-2-klór-4-flúorfenoxýasetat (LNF).
- b. 2,4,5-tríklórfenoxýedíksýra (CAS 93-76-5) blönduð með 2,4-díklórfenoxýedíksýru (CAS 94-75-7) (Agent Orange (CAS 39277-47-9)).
- c. Tvígild forefni og lykilorforefni til efnahernaðar, sem hér segir:
1. Alkýl (metýl, etýl, n-própýl eða ísóprópýl)fosfónýldíflúoríð, s.s.:

DF (spillistuðull): Metýlfosfónýldíflúoríð (CAS 676-99-3).

    2. O-alkýl (H eða jafnt og eða minna en C10, þ.m.t. sýklóalkýl) O-2-díalkýl (metýl, etýl, n-própýl eða ísóprópýl)-amínóetýlalkýl (metýl, etýl, n-própýl eða ísóprópýl) fosfónít og samsvarandi alkýleruð og róteinduð sól, s.s.:

QL: O-etýl-2-díísóprópýlamínóetýlmetýlfosfónít (CAS 57856-11-8).
    3. Klórsarín: O-ísóprópýlmetýlfosfónklórídat (CAS 1445-76-7).
    4. Klórsóman: O-pínakólýlmetýlfosfónklórídat (CAS 7040-57-5).

ML7 (f/h.)

d. „Óeirðastjórnunarefni“, virk iðefni og blöndur þeirra efna, m.a.:

1. α -brómbensenasetónitríl, (brómbensýlsýaníð) (CA) (CAS 5798-79-8).
2. ((2-klór-fenýl)metýlen)própandínitríl, (o-klórbensýlidenmalónónitríl (CS) (CAS 2698-41-1).
3. 2-klór-1-fenýletanón, fenýlasýlklóríð (ω -klórasetófenón) (CN) (CAS 532-27-4).
4. Díbens-(b,F)-1,4-oxasefín, (CR) (CAS 257-07-8).
5. 10-klór-5,10-dihýdrófenarsasín, (fenarsasínklóríð), (Adamsite), (DM) (CAS 578-94-9).
6. N-nónanóýlmorfólín, (MPA) (CAS 5299-64-9).

1. athugasemd ML7.d. gildir ekki um „óeirðastjórnunarefni“ sem eru sérþökkuð til sjálfsvarnar fyrir einstaklinga.

2. athugasemd ML7.d. gildir ekki um virk iðefni og blöndur þeirra efna sem er pakkað til matvælaframleiðslu eða lækninga og auðkennd sem slík.

e. Búnaður sem er sérhannaður eða breyttur til hernaðarnota, hannaður eða breyttur til dreifingar á einhverju af eftirfarandi og sérhannaðir íhlutir fyrir hann:

1. Efni sem tilgreind eru í ML7.a., ML7.b. eða ML7.d. eða
2. efni til hernaðarnota úr forefnum sem tilgreind eru í ML7.c.

f. Hlífðar- og afmengunarbúnaður, sérhannaður eða breyttur til hernaðarnota, íhlutir og efnablöndur, sem hér segir:

1. Búnaður, sem er hannaður eða breyttur til varnar gegn efnum, sem tilgreind eru í ML7.a., ML7.b. eða ML7.d., og sérhannaðir íhlutir í hann.
2. Búnaður, sem er hannaður eða breyttur til afmengunar hluta, sem mengast hafa af efnum, sem tilgreind eru í ML7.a., ML7.b., og sérhannaðir íhlutir í hann.
3. Efnablöndur, sem eru þróaðar sérstaklega eða settar saman til afmengunar hluta, sem mengast hafa af efnum, sem tilgreind eru í ML7.a. eða ML7.b.

Athugasemd Í ML7.f.1. eru m.a.:

a. Loftræstieiningar, sérhannaðar eða breyttar til kjarna-, lífefna- eða iðefnasíunar.

b. Hlífðarfátnaður.

Ath. Um gasgrímur, hlífðar- eða afmengunarbúnað fyrir almenna borgara, sjá einnig færslu 1A004 í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.

g. Búnaður, sem er sérhannaður eða breyttur til hernaðarnota, hannaður eða breyttur til að finna eða greina efni, sem tilgreind eru í ML7.a., ML7.b. eða ML7.d., og sérhannaðir íhlutir í hann.

Athugasemd ML7.g. gildir ekki um skammtamæla geislunarvaktara fyrir einstaklinga.

Ath. Sjá einnig færslu 1A004 í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.

ML7 (fr.h.)

- h. „Líffjölliður“, sérhannaðar eða sérunnar til að finna eða greina efnavopn sem tilgreind eru í ML7.b. og sérstök frumuræktun sem notuð er til að framleiða þær,
- i. „Lífhvatar“ til afmengunar eða niðurbrots efnavopna og lífræn kerfi til þess, sem hér segir:
1. „Lífhvatar“, sérhannaðir til afmengunar eða niðurbrots efnavopna, sem tilgreind eru í ML7.b., og framleiddir með markvissu vali í rannsóknarstofu eða erfðabreytingum á lífrænum kerfum,
  2. Lífræn kerfi er innihalda sérstakar erfðaupplýsingar til framleiðslu þeirra „lífhvata“ sem tilgreindir eru í ML7.i.1., sem hér segir:
    - a. „Tjáningarferjur“,
    - b. veirur,
    - c. frumuræktun.

1. athugasemd ML7.b. og ML7.d. gilda ekki um eftirfarandi:

- a. Sýanógenklóríð (MPA) (CAS 506-77-4). Sjá 1C450.a.5. í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.
- b. Blásýra (CAS 74-90-8).
- c. Klór (CAS 7782-50-5).
- d. Karbónýlklóríð (fosgen) (CAS 75-44-5), Sjá 1C450.a.4. í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.
- e. Difosgen(tríklórmetýlklórformat) (CAS 503-38-8).
- f. Ekki notað síðan 2004.
- g. Xýlýlbrómíð, ortó: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4).
- h. Bensýlbrómíð (CAS 100-39-0).
- i. Bensýljodíð (CAS 620-05-3).
- j. Brómaseton (CAS 598-31-2).
- k. Sýanógenbrómíð (CAS 506-68-3).
- l. Brómmetýletýlketón (CAS 816-40-0).
- m. Klóraseton (CAS 78-95-5).
- n. Etýljodasetat (CAS 623-48-3).
- o. Jodaseton (CAS 3019-04-3).
- p. Klórpíkrín (CAS 76-06-2). Sjá 1C450.a.7. í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi,

2. athugasemd Frumuræktun og lífræn kerfi, sem tilgreind eru í ML7.h. og ML7.i.2., eru einangruð fyrirbæri og þessir undirlíðir gilda ekki um frumur eða lífræn kerfi til almennra nota, s.s. í landbúnaði, lyfjaframleiðslu, lækningum, dýralækningum, umhverfismálum, úrgangsstjórnun eða matvælaíðnaði.

ML8

„Orkuefni“ og skyld efni, sem hér segir:

Ath. 1. Sjá einnig IC011 í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.

Ath. 2. Um sprengjuhleðslur og -búnað, sjá ML4 og 1A008 í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.

Tæknilegar athugasemdir

1. Að því er varðar ML8 merkir blanda samsetningu tveggja eða fleiri efna með a.m.k. einu efni sem er skráð í undirlitum ML8.

2. Hvers kyns efni sem skráð er í undirlitum ML8 fellur undir þessa skrá, jafnvel þegar það er notað í öðrum tilgangi en tilgreindur er. (t.d. er TAGN oftast notað sem sprengiefni en getur einnig nýst annaðhvort sem eldsneyti eða sem oxari.)

a. „Sprengiefni“, sem hér segir, og í blöndum með því:

1. ADNBF (amínódínitróbensófüroxan eða 7-amínó-4,6-dínitróbensófürasan-1-oxíð) (CAS 97096-78-1).

2. BNCP (cis-bis(5-nitrótetrasólató)tetraamínkóbalt(III)perklórat) (CAS 117412-28-9),

3. CL-14 (díamínódínitróbensófüroxan eða 5,7-díamínó-4,6-dínitróbensófürasan-1-oxíð) (CAS 117907-74-1).

4. CL-20 (HNIW eða hexanítrohexasaísóvírtsítan) (CAS 135285-90-4); klatröt af CL-20 (sjá einnig ML8.g.3. og g.4. um „forefni“ þess).

5. CP (2-(5-sýanótetrasólató) pentaamínkóbalt(III)perklórat) (CAS 70247-32-4).

6. DADE (1,1-díamínó-2,2-dínitróetýlen, FOX7) (CAS 145250-81-3).

7. DATB (díamínótrínitróbensen) (CAS 1630-08-6).

8. DDFP (1,4-dínitródífúrasanópiperasín).

9. DDPO (2,6-díamínó-3,5-dínitrópýrasín-1-oxíð, PZO) (CAS 194486-77-6).

10. DIPAM (3,3'-díamínó-2,2',4,4',6,6'-hexanítrobífenýl eða dípikramíð) (CAS 17215-44-0).

11. DNGU (DINGU eða dínitróglýkólúríl) (CAS 55510-04-8).

12. Fúrasön, sem hér segir:

a. DAAOF (díamínóasoxýfúrasan).

b. DAAzF (díamínóasófúrasan) (CAS 78644-90-3).

13. HMX og afleiður (sjá einnig ML8.g.5. að því er varðar „forefni“), sem hér segir:

a. HMX (Sýklótetrametýlentetranítamín, oktahýdró-1,3,5,7-tetranítro-1,3,5,7-tetrasín, 1,3,5,7-tetranítro-1,3,5,7-tetrasasýklóoktan, októgen) (CAS 2691-41-0).

b. Díflúoramíneraðar hliðstæður HMX.

c. K-55 (2,4,6,8-tetranítro-2,4,6,8-tetraasabísýkló-(3,3,0)-oktanón-3, tetranítrosemíglýkólúríl eða ketó-bísýklískt HMX) (CAS 130256-72-3).

14. HNAD (hexanítroádamantan) (CAS 143850-71-9).

15. HNS (hexanítrostílben) (CAS 20062-22-0).

- ML8 a. (*frh.*)
16. Imidasól sem hér segir:
    - a. BNNII (oktahýdró-2,5-bis(nítróímínó)imidasó (4,5-d)imidasól).
    - b. DNI (2,4-dínítróimidasól) (CAS 5213-49-0).
    - c. FDIA (1-flúor-2,4-dínítróimidasól).
    - d. NTDNIA (N-(2-nítrótríasóló)-2,4-dínítróimidasól).
    - e. PTIA (1-píkrýl-2,4,5-trínítróimidasól).
  17. NTNMH (1-(2-nítrótríasóló)-2-dínítrómetýlenhýdrasin).
  18. ADNBF (ONTA eða 3-nítró-1,2,4-tríasól-5-ón) (CAS 932-64-9).
  19. Fjölnítrókúbön með meira en fjórum nítróhópum,
  20. PYX (2,6-bis(píkrýlaminó)-3,5-dínítrópýridín) (CAS 38082-89-2).
  21. RDX og afleiður, sem hér segir:
    - a. RDX (sýklótrímetylentrínítramín, sýklónít, T4, hexahýdró-1,3,5-trínítró-1,3,5-tríasín, 1,3,5-trínítró-1,3,5-tríasa-sýklóhexan, hexógen) (CAS 121-82-4).
    - b. Ketó-RDX (K-6 eða 2,4,6-trínítró-2,4,6-tríasa-sýklóhexanón) (CAS 115029-35-1).
  22. TAGN (tríamínógúanídínénítrat) (CAS 4000-16-2).
  23. TATB (tríamínótrínítróbensen) (CAS 3058-38-6) (sjá einnig ML8.g.7 að því er varðar „forefni“).
  24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(díflúoramín)oktahýdró-1,5-dínítró-1,5-díasósín).
  25. Tetrasól, sem hér segir:
    - a. NTAT (nítrótríasólaminótetrasól).
    - b. NTNT (1-N-(2-nítrótríasóló)-4-nítrótetrasól).
  26. Tetrýl (trínítrófenýlmetýlnítramín) (CAS 479-45-8).
  27. TNAD (1,4,5,8-tetranítró-1,4,5,8-tetraasadekalín) (CAS 135877-16-6) (sjá einnig ML8.g.6. að því er varðar „forefni“).
  28. TNAZ (1,3,3-trínítróasetídín) (CAS 97645-24-4) (sjá einnig ML8.g.2. að því er varðar „forefni“).
  29. TNGU (SORGUYL eða tetranítróglýkólúríl) (CAS 55510-03-7).
  30. TNP (1,4,5,8-tetranítró-pýridasínó(4,5-d)pýridasín) (CAS 229176-04-9).
  31. Tríasín, sem hér segir:
    - a. DNAM (2-oxý-4,6-dínítróamínó-s-tríasín) (CAS 19899-80-0).
    - b. NNHT (2-nítróímínó-5-nítró-hexahýdró-1,3,5-tríasín) (CAS 130400-13-4).

ML8 a. (*fr/h.*)

32. Tríasól, sem hér segir:
- 5-asídó-2-nítrótríasól;
  - ADHTDN (4-aminó-3,5-dihýdrasinó-1,2,4-tríasóldínítramíð) (CAS 1614-08-0).
  - ADNT (1-aminó-3,5-dínítró-1,2,4-tríasól).
  - BDNTA ((bis-dínítrótríasól)amín).
  - DBT (3,3'-dínítró-5,5-bí-1,2,4-tríasól) (CAS 30003-46-4).
  - DNBT (dínítróbítríasól) (CAS 70890-46-9).
  - Ekki notað eftir 2010,
  - NTNT (1-N-(2-nítrótríasóló)3,5-dínítrótríasól).
  - PDNT (1-píkryl-3,5-dínítrótríasól).
  - TACOT (tetranítróbensótríasólóbensótríasól) (CAS 25243-36-1).
33. Sprengiefni sem ekki eru skráð annars staðar í ML8.a. og hafa eftirfarandi eiginleika:
- meiri sprengihraða en 8700 m/s við hámarksþéttleika eða
  - meiri sprengiþrýsting en 34 GPa (340 kbar).
34. Lífræn sprengiefni sem ekki eru skráð annars staðar í ML8.a. og hafa alla eftirfarandi eiginleika:
- Hafa sprengiþrýsting sem er 25 GPa (250 kbar) eða hærri og b. eru stöðug við 523 K (250 °C) eða herra hitastig í fimm mínútur eða lengur.
  - „Drifefni“, sem hér segir:
    - Hvers kyns föst „drifefni“ í flokki 1.1 í flokkunarkerfi Sameinuðu þjóðanna (SP) með tiltekinni, fræðilegri höggspennu (við staðalaðstæður) lengur en 250 sekúndur fyrir efnablöndur sem ekki eru málmgerðar eða lengur en 270 sekúndur fyrir álgerðar blöndur.
    - Hvers kyns föst „drifefni“ í flokki 1.3 í flokkunarkerfi SP með tiltekinni, fræðilegri höggspennu (við staðalaðstæður) lengur en 230 sekúndur fyrir efnablöndur, sem ekki eru halógenerðar, 250 sekúndur fyrir blöndur sem ekki eru málmgerðar og 266 sekúndur fyrir málmgerðar blöndur.
    - „Drifefni“ með aflfasta yfir 1200 kJ/kg;
    - „Drifefni“ sem geta þolað stöðugan línulegan brunahraða sem er yfir 38 mm/s við staðalaðstæður (mælt með lötum einbráðungi) við 6,89 MPa (68,9 bar) þrýstingi og 294 K (21 °C).
    - Teygiuefnisbreytt, steypt, tvíbotna (EMCDB) „drifefni“ með hámarksteygianleika sem er yfir 5% við 233 K (- 40 °C) við hámarksálag.
    - „Drifefni“ sem innihalda efni sem tilgreind eru í ML8.a.
    - „Drifefni“ sem ekki eru skilgreind annars staðar í hergagnalista ESB, sérhönnuð til hernaðarnota.

ML8 (frh.)

- c. „Flugeldavörur“, eldsneyti og skyld efni, sem hér segir, einnig í blöndum:
1. Loftfarseldsneyti sem er sérstaklega samsett til hernaðarnota;
  2. Alan (álhýdríð) (CAS 7784-21-6).
  3. Karbórön; dekabóran (CAS 17702-41-9); pentabórön (CAS 19624-22-7 og 18433-84-6) og afleiður;
  4. Hýdrasín og afleiður, sem hér segir (sjá einnig ML8.d.8. og d.9. um oxandi hýdrasínafleiður):
    - a. Hýdrasín (CAS 302-01-2), 70 % að styrk eða meira;
    - b. Mónómetýlhýdrasín (CAS 60-34-4).
    - c. Samhverft dímetýlhýdrasín (CAS 540-73-8).
    - d. Ósamhverft dímetýlhýdrasín (CAS 57-14-7).
  5. Málmeldsneyti í eindaformi, hvort sem það er kúlulaga, ýrað, sporvölulaga, í flögum eða malað, framleitt úr efni sem er 99% eða þar yfir úr eftirfarandi:
    - a. Málmum, sem hér segir, og í blöndum með þeim:
      1. Beryllíum (CAS 7440-41-7) með eindastærð undir 60 µm,
      2. járndufti (CAS 7439-89-6) með eindastærð 3 µm eða minni, framleitt með afoxun járnnoxíðs með vetni.
    - b. efnablöndum sem innhalda eftirfarandi:
      1. Sirkon (CAS 7440-67-7), magnesíum (CAS 7439-95-4) eða málmblendi af þeim í eindastærð undir 60 µm eða
      2. eldsneyti úr bór (CAS 7440-42-8) eða bórkarbíði (CAS 12069-32-8), 85% hreint eða þar yfir og með eindastærð undir 60 µm;
  6. Efni til hernaðar sem innihalda þykkingarefni fyrir eldsneyti úr vetniskolefni, sérstaklega blandað til að nota í eldvörpur eða íkveikjuskotfæri, s.s. málmsteröt eða -palmöt (t.d. oktal (CAS 637-12-7)) og þykkingarefni í M1, M2 og M3.
  7. Perkólöt, klóröt og krómöt í samsetningum með málmdufti eða öðrum íblöndunarefnum háorkueldsneytis.
  8. Álkúluuft (CAS 7429-90-5) með 60 µm eða minni eindastærð, framleitt úr efni sem inniheldur 99% eða þar yfir af áli.
  9. Títanundirhýdríð (TiHn) með efnahlutfalli að jafngildi $n = 0,65$ til 1,68.
1. athugasemd Loftfarseldsneyti, sem tilgreint er í ML8.c.1., á við um fullunnar vörur, ekki innihaldsefni þeirra.
2. athugasemd ML8.c.4.a. gildir ekki um hýdrasínblöndur sem eru sérstaklega samsettar til að vinna gegn tæringu.
3. athugasemd ML8.c.5. gildir um sprengiefni og eldsneyti, hvort sem málmarnir eða málmblöndurnar eru hjúpaðar áli, magnesíum, sirkoni eða beryllíum.
4. athugasemd ML8.c.5.b.2. gildir ekki um bór og bórkarbíð sem er auðgað með bór-10 (20% eða meira af heildarinnihaldi bór-10).
5. athugasemd ML8.c.5.b. gildir einungis um málmeldsneyti á eindaformi þegar það er blandað öðrum efnum til að mynda efnablöndu sem er sérstaklega til hernaðarnota, s.s. fljótandi drifefnistrætur, föst drifefni eða flugeldablöndur.

ML8 (f/h.)

d. „Oxarar“, sem hér segir, og í blöndum með þeim:

1. ADN (ammóníumdínítramið eða SR 12) (CAS 140456-78-6).
2. AP (ammóníumperklórat) (CAS 7790-98-9).
3. Flúorefnasambönd með einhverju af eftirfarandi:
  - a. öðrum halógenum,
  - b. súrefni eða
  - c. köfnunarefni.

1. athugasemd ML8.d.3 gildir ekki um klórtríflúoríð (CAS 7790-91-2).

2. athugasemd ML8.d.3 gildir ekki um köfnunarefnistríflúoríð (CAS 7783-54-2) í loftkenndu formi þess.

4. DNAD (1,3-dínítró-1,3-diasetidín) (CAS 78246-06-7).
5. HAN (hýdroxýlammóníumnítrat) (CAS 13465-08-2).
6. HAN (hýdroxýlammóníumperklórat) (CAS 15588-62-2).
7. HNF (hýdrasínítróformat) (CAS 20773-28-8).
8. Hýdrasínítrat (CAS 37836-27-4).
9. Hýdrasínperklórat (CAS 27978-54-7).
10. Fljótandi oxarar sem eru úr eða innihalda letjandi, rauða, rjúkandi saltþétturssýru (IRFNA) (CAS 8007-58-7).

Athugasemd ML8.d.10 gildir ekki um rjúkandi saltþétturssýru sem er ekki letjandi.

e. Bindiefni, mýkiefni, einliður og fjölliður, sem hér segir:

1. AMMO (asídómetýlmetýloxetan og fjölliður þess) (CAS 90683-29-7) (sjá einnig ML8.g.1. að því er varðar „forefni“).
2. BAMO (bísasídómetýlmetýloxetan og fjölliður þess) (CAS 17607-20-4) (sjá einnig ML8.g.1. að því er varðar „forefni“).
3. BDNPA (bis(2,2-dínítróprópýl)asetal (CAS 5108-69-0).
4. BDNPF (bis(2,2-dínítróprópýl)formal (CAS 5917-61-3).
5. BTTN (bútanetrióltrínítrat) (CAS 6659-60-5) (sjá einnig ML8.g.8 að því er varðar „forefni“).
6. Orkuríkar einliður, mýkiefni eða fjölliður sem eru sértaklega samsettar til hernaðarnota og innihalda eitthvað af eftirfarandi.
  - a. Nítrósamstæður.
  - b. Asíðsamstæður.
  - c. Nítratsamstæður.
  - d. Nítratasamstæður eða
  - e. díflúoramínósamstæður.

- ML8 e. (*f/h*)
7. FAMA0 (3-díflúoramínómetyl-3-asídómetylóxetan) og fjölliður þess.
  8. FEFO (bis-(2-flúor-2,2-dínitróetyl)formal (CAS 17003-79-1).
  9. FPF-1 (pólý-2,2,3,3,4,4-hexaflúorpentan-1,5-díólformal) (CAS 376-90-9).
  10. FPF-3 (pólý-2,4,4,5,5,6,6-heptaflúor-2-trí-flúormetyl-3-oxaheptan-1,7-díólformal).
  11. GAP (glýsídýlasíðfjölliða) (CAS 143178-24-9) og afleiður hennar.
  12. HTPB (pólýbútadíen með hýdroxýlhópi á hvorum enda) með hýdroxýlvirkni sem er jöfn eða stærri en 2,2 og minni en eða jöfn 2,4, hýdroxýlgildi sem er undir 0,77 meq/g og seigju við 30 °C undir 47 poise (CAS 69102-90-5).
  13. Alkóhólvirkt pólý(epíklórhydín) með mólþyngd minni en 10000, sem hér segir:
    - a. Pólý(epíklórhydínadíól).
    - b. Pólý(epíklórhydíntríól).
  14. NENAs (nítatetylínítamínefnasambönd) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 og 85954-06-9).
  15. PGN (pólý-GLYN, pólýglýsídýlnítat eða pólý(nítatmetýloxíran) (CAS 27814-48-8).
  16. Pólý-NIMMO (pólýnítatmetýlmetýloxetan) eða pólý-NMMO (pólý3-nítatmetýl-3-metýloxetan) (CAS 84051-81-0).
  17. Pólýnitróortókarbonöt;
  18. TVOPA (1,2,3-tris(1,2-bis(díflúoramínó)etoxý)própan eða samsett vínoxýprópan) (CAS 53159-39-0).
- f. „Aukefni“, sem hér segir:
1. Basískt koparsalísýlat (CAS-nr. 62320-94-9)
  2. FEFO (bis-(2-hýdroxetyl)glýkólamíð) (CAS 17409-41-5).
  3. BNO (bútadíenenítriloxíð).
  4. Afleiður ferrósen, sem hér segir:
    - a. Bútasen (CAS 125856-62-4).
    - b. Katósen (2,2-bis-etylífferrósenýlprópan) (CAS 37206-42-1).
    - c. Ferrósenkarbóxýlsýrur, þ.m.t.:

Ferrósenkarbóxýlsýra (CAS 1271-42-7)

1,1'-ferrósendíkarboxýlsýra (CAS 1293-87-4).
    - d. n-bútýl-ferrósen (CAS 31904-29-7).
    - e. Aðrar samsettar, fjölliða ferrósenafleiður.
  5. Blý-beta-resorsýlat (CAS 20936-32-7).
  6. Blýsítat (CAS 14450-60-3).
  7. Blý-koparklósamband af beta-resorsýlati eða salísýlötum (CAS 68411-07-4).

- ML8 f. (*frh.*)
8. Blýmaleat (CAS 19136-34-6).
  9. Blýsalísýlat (CAS 15748-73-9).
  10. Blýstannat (CAS 12036-31-6).
  11. MAPO (tris-1-(2-metýl)asírídínýlfosfínóxið) (CAS 57-39-6). BOBBA 8 (bis(2-metýlasírídínýl)2-(2-hýdroxýprópanoxý)própýlaminófosfínóxið); og aðrar MAPO-afleiður.
  12. Metýl BAPO (bis(2-metýlasírídínýl)metýlaminófosfínóxið) (CAS 85068-72-0).
  13. N-metýl-p-nítroánilín (CAS 100-15-2).
  14. 3-nítrosa-1,5-pentandísósýanat (CAS 7406-61-9).
  15. Málmfræn bindiefni, sem hér segir:
    - a. Neópentýl(díallyl)oxý, tri(díoktýl)fosfat-títanat (CAS 103850-22-2); einnig þekkt sem títan IV, 2,2(bis-2-própenólatmetýl, bútanólat, tris (díoktýl)fosfat) (CAS 110438-25-0); eða LICA 12 (CAS 103850-22-2).
    - b. Títan IV, ((2-própenólat-1)metýl, n-própanólatmetýl) bútanólat-1, tris(díoktýl) pýrófosfat eða KR3538.
    - c. Títan IV, ((2-própenólat-1)metýl, n-própanólatmetýl) bútanólat-1, tris(díoktýl)fosfat.
  16. Pólýsýandíflúoramínóetýlenoxið.
  17. Pólý-virk asírídínamið með ísópalískri, trimesískri (BITA eða bútýlenímítrimesamíð), ísósýanúrískri eða trímetyláðípískri grunnbyggingu og 2-metýl- eða 2-etyl-skiptihvörfum við asírídín-hringinn.
  18. Própýlenímín (2-metýlasírídín) (CAS 75-55-8).
  19. Superfíne járnóxið (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) með sérstökum yfirborðsfleti sem er yfir 250 m²/g og meðaleindastærð er 3,0 nm eða minni.
  20. TEPAN (tetraetýlenpentaamínakrýlnítríl) (CAS 68412-45-3). sýanetýleruð pólýamín og sölt þeirra.
  21. TEPANOL (tetraetýlenpentaamínakrýlnítrílglysidól) (CAS 68412-46-4); sýanetýleruð pólýamín í samsetningum með glysidóli og söltum þeirra.
  22. TPB (trífenýlbismút) (CAS 603-33-8).
- g. „Forefni“, sem hér segir:

Ath. Í ML8.g. er getið um sérstök „orkurík efni“ sem framleidd eru úr þessum efnum.

1. BCMO (bisklórmetýloxetan) (CAS 142173-26-0) (sjá einnig ML8.e.1. og e.2.).
2. Dínítróasetídín-t-bútýlsalt (CAS 125735-38-8) (sjá einnig ML8.a.28.).
3. HBIW (hexabensýlhexaasísóvúrítan) (CAS 124782-15-6) (sjá einnig ML8.a.4.).
4. TAIW (tetraasetýldibensýlhexaasísóvúrítan) (sjá einnig ML8.a.4.) (CAS 182763-60-6),
5. TAT (1,3,5,7 tetraasetýl-1,3,5,7-tetraasýklóoktan) (CAS 41378-98-7) (sjá einnig ML8.a.13.).
6. 1,4,5,8-tetraasadekalín (CAS 5409-42-7) (sjá einnig ML8.a.27.).

ML8 g. (*frh.*)

7. 1,3,5-tríklórbensen (CAS 108-70-3) (sjá einnig ML8.a.23.).
8. 1,2,4-tríhýdroxybútan (1,2,4-bútantríól) (CAS 3068-00-6) (sjá einnig ML8.e.5.).

5. athugasemd Ekki notað eftir 2009

6. athugasemd ML8 gildir ekki um eftirfarandi efni nema þau séu efnasambönd eða blönduð þeim „orkuríku efnunum“ sem tilgreind eru í ML8.a. eða málmduft sem tilgreint er í ML8.c.:

- a. Ammóníumpíkrat (CAS 131-74-8).
- b. Svart púður;
- c. Hexanítródifénylamín (CAS 131-73-7).
- d. Difluoramín (CAS 10405-27-3).
- e. Nítrósterkja (CAS 9056-38-6).
- f. Kalíumnítrat (CAS 7757-79-1).
- g. Tetranítrónaftalen;
- h. Trínítróanisól;
- i. Trínítrónaftalen;
- j. Trínítróxylen;
- k. N-pýrrólídínón; 1-metýl-2-pýrrólídínón (CAS 872-50-4).
- l. Díoktýlmaleat (CAS 142-16-5).
- m. Etýlhexýlakrýlat (CAS 103-11-7).
- n. Tríetýlál (TEA) (CAS 97-93-8), trímetýlál (TMA) (CAS 75-24-1) og önnur lofikveikjandi málmalkýl og arýl af litíum, natríum, magnesíum, sinki eða bóri;
- o. Nítrósellulósi (CAS 9004-70-0).
- p. Nítróglýserín (eða glýseróltrínítarat, trínítróglýserín) (NG) (CAS 55-63-0).
- q. 2,4,6-trínítrótólúen (TNT) (CAS 118-96-7).
- r. Etýlendíamíndínítrat (EDDN) (CAS 20829-66-7).
- s. Pentaerýtrítóltetránítrat (PETN) (CAS 78-11-5).
- t. Blýasið (CAS 13424-46-9), venjulegt blýstýfínat (CAS 15245-44-0) og basískt blýstýfínat (CAS 12403-82-6) og eingreind sprengiefni eða kveikjuhleðslublöndur sem innihalda asið eða asiðflóka;
- u. Tríetýlenglýkóldínítrat (TEGDN) (CAS 111-22-8).
- v. 2,4,6-trínítróresorsínól (stýpnínsýra) (CAS 82-71-3).
- w. Díetýldifénylúrea (CAS 85-98-3); dímetýldifénylúrea (CAS 611-92-7); metýletýldifénylúrea (Centralites);
- x. N,N-difénylúrea (ósamhverf difénylúrea) (CAS 603-54-3).
- y. Metýl-N,N-difénylúrea (ósamhverf metýldifénylúrea) (CAS 13114-72-2).
- z. Etýl-N,N-difénylúrea (ósamhverf etýldifénylúrea) (CAS 64544-71-4).
- aa. 2-nítródifénylamín (2-NDPA) (CAS 119-75-5).
- bb. 4-nítródifénylamín (4-NDPA) (CAS 836-30-6).

ML8 Athugasemd (frh.)

cc. 2,2-dínitróprópanól (CAS 918-52-5).

dd. Nitróguaníðin (CAS 556-88-7) (sjá IC011.d. á lista yfir vörur sem þjóna tvenns konar tilgangi).

7. athugasemd ML8. gildir ekki um ammóníumperklóröt (ML8.d.2.) og NTO (ML8.a.18.) sem eru að lögun og samsetningu sérstaklega ætluð fyrir gasúðunartæki til nota fyrir almennra borgara og uppfylla allt eftirfarandi:

a. Innihalda efnasambönd eða -blöndur með óvirkum hitaheðandi efnum eða mýkingarefnum,

b. eru að hámarki 80% ammóníumperklórat (ML8.d.2.) af massa virks efnis,

c. eru með minna en 4 g eða jafnt og 4 g af NTO (ML8.a.18.) og

d. hvert tæki vegur minna en 250 g.

ML9 **Herskip (á yfirborði eða undir yfirborði vatns/sjávar), sérstakur búnaður fyrir skip, fylgihlutir, íhlutir og önnur yfirborðsskip, sem hér segir:**

Ath. Um stýri- og leiðsögubúnað, sjá ML11.

a. Skip og íhlutir, sem hér segir:

1. Skip (á yfirborði eða undir yfirborði vatns/sjávar), sérhönnuð eða breytt til hernaðarnota, án tillits til stöðu yfirstandandi viðgerðar eða rekstrarástands og þess hvort þau eru með skotbúnað eða brynvörn eða ekki, og skipsskrokkar eða skrokkhlutar þess háttar skipa og íhlutir í þá, sérhannaðir til hernaðarnota.

2. Yfirborðsskip, af öðru tagi en skip sem tilgreind eru í ML9.a.1., með einhverju af eftirfarandi, áföstu eða innbyggðu í skipið:

a. Sjálfvirk vopn með 12,7 mm hlaupvídd eða meiri, sem tilgreind eru í ML1., vopn, sem tilgreind eru í ML2., ML4., ML12. eða ML19., „undirstaða“ eða styrktir festipunktur fyrir þess háttar vopn.

Tæknileg aths.:

„Undirstaða“ vísar til vopnastæðis eða burðarstyrkingar sem gerð er í þeim tilgangi að setja upp vopn.

b. Brunavarnakerfi sem tilgreind eru í ML5.;

c. Með öllum eftirfarandi búnaði:

1. „Vörn gegn íðefnum og lífrænum efnum og geisla- og kjarnamengun (CBRN)“; og „Forbleyti- eða þvottakerfi“ til afmengunar eða

Tæknilegar athugasemdir

1. „Vörn gegn CBRN“ er afmarkað innra rými, m.a. með búnaði til mynda yfirþrýsting og einangra loftræstikerfi og með því að setja CBRN-síur í loftræstiop og slúsar á aðkomuleiðir starfsfólks.

2. „Bleyti- eða þvottakerfi“ er sjóúðunarkerfi sem nota má til að bleyta yfirbyggingu og þilför skips.

d. Virk gagnaðgerðavopnakerfi sem tilgreind eru í ML4.b., ML5.c. eða ML11.a. og með eitthvert eitt af eftirfarandi:

1. „Vörn gegn CBRN“;

2. Skrokkur og yfirbygging, sérhönnuð til að draga úr ratsjarpversniði;

3. Búnaður til að draga úr ummerkjum um hitauppgufun (t.d. kælikerfi fyrir útblástur), þó ekki þau sem eru sérhönnuð til að auka heildarskilvirkni aðalvélar eða til að draga úr umhverfisáhrifum, eða

4. afseglunarkerfi sem hannað er til að draga úr segulummerkjum alls skipsins.

ML9 (frh.)

- b. Véla- og knúningskerfi, sem hér segir, sérhönnuð til hernaðarnota og íhlutir í þau, sérhannaðir til hernaðarnota:
1. Disilvélar sérhannaðar fyrir kafbáta með eftirfarandi:
    - a. Vélarafslafköst eru 1,12 MW (1500 hp) eða þar yfir og
    - b. snúningshraði er 700 rpm eða meiri.
  2. Rafvélar sérhannaðar fyrir kafbáta og allt eftirfarandi á við:
    - a. Vélarafslafköst eru meira en 0,75 MW (1000 hp).
    - b. Snögg stefnuskipting fram og aftur.
    - c. Vökvakæling og
    - d. alveg lokaðar.
  3. Óseglanlegar disilvélar og allt eftirfarandi á við:
    - a. Vélarafslafköst eru 37,3 MW (50 hp) eða meiri og
    - b. óseglanlegur hluti er yfir 75% af heildarmassa.
  4. Kerfi með „knúningsafl óháð lofti“ (AIP), sérhönnuð fyrir kafbáta.

Tæknileg aths.:

„Knúningsafl óháð lofti“ (AIP) gerir kleift að starfrækja knúningsaflskerfi kafbáts án aðgangs að sírefni andrúmsloftsins lengur en annars væri unnt með rafhlöðunum. Að því er varðar ML9.b.4. tekur AIP ekki til kjarnorku.

- c. Leitartæki undir yfirborði vatns/sjávar, sérhönnuð til hernaðarnota, stjórtæki fyrir þau og íhlutir í þau, sérhönnuð til hernaðarnota.
- d. Varnarnet gegn kafbátum og tundurskeytum, sérhönnuð til hernaðarnota.
- e. Ekki notað eftir 2003,
- f. Gegnumtök á bol og tengibúnaður, sérhannað til hernaðarnota, til tengingar á tækjum á ytra byrði skipa, og íhlutir í þau, sérhönnuð til hernaðarnota.

Athugasemd Í ML9.f. er m.a. gerð tengibúnaðar fyrir skip með einleiðara, fjölleiðara, samásaleiðara eða ölduleiðara og gegnumtök á bol fyrir skip, en hvert tveggja er með rakaþétt ytra byrði og heldur nauðsynlegum eiginleikum á dýpi yfir 100 m og með ljósleiðaratengi og sjóntæknileg gegnumtök á bol, sérhönnuð fyrir „leysi“-geislasendingar, án tillits til dýptar. ML9.f. gildir ekki um venjuleg drifsköft og vökvastýrðan stýriþinna í gegnumtökum á bol.

- g. Hjóðlausar legur með eitthvað af eftirfarandi, íhlutir fyrir þær og búnað með þeim legum, sérhannað til hernaðarnota:
  1. Gas- eða segulhöggdeyfing og -fjöldrun;
  2. Virk ummerkjastjórn eða
  3. titringsbælingarstjórn.

ML10

„Loffför“, „farartæki léttari en andrúmsloftið“, ómönnuð loftfarartæki, flughreyflar og búnaður fyrir „loftför“, skyldur búnaður og íhlutir í hann, sérhannaður eða breyttur til hernaðarnota, sem hér segir:

Ath. Um stýri- og leiðsögubúnað, sjá ML11.

- a. mönnuð „loftför“ og „farartæki léttari en andrúmsloftið“ og sérhannaðir íhlutir í þau,

- ML10 (fr.h.)
- b. Ekki notað eftir 2011,
- c. Ómönnuð loftför og skyldur búnaður, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir í þau:
1. Ómönnuð loftfarartæki (UAV), þ.m.t. fjarstýrð loftfarartæki (RPV), sjálfstýrð, forritanleg farartæki og ómönnuð „farartæki léttari en andrúmsloftið“.
  2. Skotbúnaður, endurheimtubúnaður og stuðningsbúnaður á jörðu niðri.
  3. Tengdur skipana- og stjórnbúnaður.
- d. Flughreyflar og sérhannaðir íhlutir í þá.
- e. Tækjabúnaður í loftfari, þ.m.t. búnaður til eldsneytistöku á flugi, sérhannaður til nota í þeim „loftförum“ sem tilgreind eru í ML10. eða fyrir þá flughreyfla sem tilgreindir eru í ML10.d. og sérhannaðir íhlutir í þá.
- f. Þrýstingsáfyllingarvagnar, þrýstingsáfyllingarbúnaður, búnaður sem er sérhannaður til að auðvelda aðgerðir í lokuðu rými og tæki á jörðu niðri, sérhannaðir fyrir „loftför“, sem tilgreind eru ML10.a., eða fyrir flughreyfla sem tilgreindir eru í ML10.d.
- g. Brotlendingarhjálmar og hlífðargrímur fyrir hermenn og sérhannaðir íhlutir í þau, þrýstijafnaður öndunarbúnaður og samfestingar að hluta þrýstijafnaðir til nota í „loftförum“, samfestingar til að verjast þyngdarafllinu, breytar fyrir fljóttandi súrefni, sem notaðir eru í loftför eða flugskeyti, og slöngvibúnaður og hylkisdrifinn neyðarbúnaður sem gerir mönnum kleift að sleppa út úr „loftfari“.
- h. Fallhlífar, svífvængir og skyldur búnaður, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir þeirra:
1. Fallhlífar sem ekki eru tilgreindar annars staðar í sameiginlegum hergagnalista ESB.
  2. Svífvængir
  3. Búnaður, sérhannaður fyrir fallhlífastökkvara í háloftunum (t.d. samfestingar, sérstakir hjálmar, öndunarkerfi, leiðsögutæki).
- i. Stýrður opnunarbúnaður eða sjálfvirk leiðsögukerfi sem eru hönnuð fyrir farm sem varpað er niður í fallhlíf.

1. athugasemd ML10.a. gildir ekki um „loftför“ og „farartæki léttari en andrúmsloftið“ sem sérhönnuð eru til hernaðarnota og allt eftirfarandi á við um:

- a. er ekki orrustuflugvél,
- b. er ekki miðað við hernaðarnot og ekki búið tækjum eða aukabúnaði, sem er sérhannaður eða breyttur til hernaðarnota, og
- c. er vottað til almenningsnota af flugmálayfirvöldum á sviði almenningsflugs í aðildarríki eða í ríki sem tekur þátt í Wassenaar-fyrirkomulaginu.

2. athugasemd ML10.d. gildir ekki um:

- a. flughreyfla, sem eru hannaðir eða breyttir til hernaðarnota, sem flugmálayfirvöld á sviði almenningsflugs í aðildarríki eða í ríki, sem tekur þátt í Wassenaar-fyrirkomulaginu, hafa vottað til nota í „almenningsloftfari“, eða sérhannaða íhluti í þá,
- b. strokkhreyfla eða sérhannaðir íhluti í þá, nema þá sem eru sérhannaðir í ómönnuð loftfarartæki.

- ML10 (fr.h.)
3. athugasemd ML10.b. og ML10.d. að því er varðar sérhannaða íhluti og tengdan búnað fyrir almenn „loftför“ eða flughreyfla, sem breyttir eru til hernaðarnota, gilda aðeins um þá íhluti til hernaðarnota og hertengdan búnað sem nauðsynlegur er fyrir breytingar til hernaðarnota.
4. athugasemd Að því er varðar ML10.a. eru felst í hernaðarnot m.a.: bardagi, könnun í hernaðarlegum tilgangi, árás, herþjálfun, birgðastuðningur og -flutningur og herlið eða airdropping troops or military equipment.
5. athugasemd ML10.a. gildir ekki um „loftfar“ sem allt eftirfarandi á við um:
- Var fyrst framleidd fyrir 1946;
  - Er ekki búið hlutum sem tilgreindir eru í sameiginlegum hergagnalista Evrópusambandsins, að undanskildum þeim hlutum sem krafist til að uppfylla öryggis- eða lofthæfisstaðla aðildarríkis eða ríkis, sem er aðili að Wassenar-fyrirkomulaginu, og
  - er ekki búið vopnum sem tilgreind eru í sameiginlegum hergagnalista ESB, nema þau séu óvirk og ógerlegt sé að gera þau starfhæf að nýju.
- ML11 **Rafeindabúnaður sem ekki er tilgreindur annars staðar í sameiginlegum hergagnalista ESB, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir í hann:**
- Rafeindabúnaður, sérhannaður til hernaðarnota:

Athugasemd ML11.a. gildir meðal annars um:

    - Gagnaðgerða- og gagn-gagnaðgerðarafeindabúnað (þ.e. tæki sem hönnuð eru til að framkalla framandi eða villandi merki í ratsjám eða þráðlausum fjarskiptatækjum eða til að hindra á annan hátt viðtöku, starfrækslu eða virkni rafeindaviðtökubúnaðar andstæðinga, þ.m.t. gagnaðgerðabúnaður þeirra), þ.m.t. búnaður til truflunarsendinga og gagntruflunarsendinga.
    - Tíðnisnarpa myndlampa (e. frequency agile tubes).
    - Rafeindakerfi eða -búnað sem er annaðhvort hannaður til eftirlits og vöktunar á rafeindasegulsviðinu til að afla hernaðarlegra upplýsinga eða í öryggisskyni eða til að sporna gegn þess háttar eftirliti eða vöktun.
    - Gagnaðgerðir undir yfirborði vatns/sjávar, m.a. blekkingaraðgerðir með hljóð- og segultruflunum, og búnað til að kalla fram framandi og röng merki í hljóðsjám.
    - Öryggisbúnaður fyrir gagnavinnslu, gagnaöryggisbúnaður og öryggisbúnaður á útsendingar- og merkjalínu, með dulkóðun.
    - Kennsla- og staðfestingarbúnaður og lykillheðslubúnaður og lykilstjórnun, framleiðslu- og dreifibúnaður.
    - Leiðsögu- og siglingabúnaður.
    - Stafrænn búnaður fyrir fjarskipti með tvístrun rafsegulbylgna í veðrahvolfinu.
    - Stafrænir afmótarar, sérhannaðir fyrir leynilegar merkjasetningar.
    - „Sjálfvirk skipana- og stjórnkerfi“.

Ath. Um „hugbúnað“, sem tengist „hugbúnaðar“-skilgreindu útvarpi og viðtöku (SDR), sjá ML21.
  - Truflunarbúnaður fyrir hnattrænt gervihnattaleiðsögukerfi (GNSS).
- ML12 **Háhraðavopnakerfi og tengdur búnaður, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir til þeirra:**
- Hreyfior kuvopnakerfi, sérhönnuð til eyða skotmarki eða bæga frá árás þess.
  - Sérhannaður prófunar- og matsbúnaður og prófunarlíkön, þ.m.t. greiningartæki og skotmörk, fyrir virka prófun á hreyfior kuskeytum og -kerfum.
- Ath. Um vopnakerfi, sem nota undirhlaupviddarskotfæri eða nýta einvörðungu kemískt knúningsafl, og skotfæri fyrir þau, sjá ML1 til ML4.

ML12 (fr.h.)

1. athugasemd Í ML12 er m.a. eftirfarandi búnaður þegar hann er sérhannaður fyrir hreyfiorkuvopnakerfi:

- a. Skotknúningskerfi með meiri massahröðun en 0,1 g að hraða umfram 1,6 km/s, í einvirkum eða hraðvirkum skotham.
- b. Aðalorkuframleiðsla, rafbrynja, orkugeymsla, hitastýring, meðferð, skipti- eða meðferðarbúnaður eldsneytis; og raftengibúnaður milli aflugjafa, byssu og annarrar starfsemi rafdrifinna byssustæða;
- c. Marköflun, markfylgni, skotstýring eða tjónamatskerfi;
- d. Kerfi með sjálfstýrðri skotmarksleit, stýranlegu eða stefnubreytanlegu (hliðarhröðun) knúningsafla fyrir flugskeyti.

2. athugasemd ML12 gildir um vopnakerfi sem eru knúinn af einhverri eftirtalinna aðferða:

- a. Rafsegulknúinn.
- b. Rafhitaknúin.
- c. Rafgasknúin.
- d. Léttgasknúin eða
- e. knúin íðefnum (þegar þau eru notuð í samsetningum með einhverju af ofangreindu).

ML13

Brynvarnar- eða hlífðarbúnaður, sem heild og sem íhlutir, sem hér segir:

- a. Brynvarnarplata sem eitthvert eitt af eftirtöldu á við um:
  1. Framleidd samkvæmt herstöðlum eða -tækniforskriftum eða
  2. hentar til hernaðarnota.

Ath. Um plötur í brynklæðum, sjá ML13.d.2.
- b. Smíði úr málmum eða málmlausu efni, eða samsetningar þeirra, sérhönnuð til að veita hernaðarkerfum skothelda vörn, ásamt sérhönnuðum íhlutum í hana.
- c. Hjálmar, sem framleiddir eru samkvæmt herstöðlum eða -tækniforskriftum, eða sambærilegum landsstöðlum, og sérhannaðir íhlutir til þeirra (þ.e. hjálmskel, fóður og stuðningspúðar).
- d. Brynklæði eða hlífðarfatnaður og viðeigandi íhlutir, sem hér segir:
  1. Mjúk brynklæði og hlífðarfatnaður, framleitt samkvæmt herstöðlum eða -tækniforskriftum, eða jafngildi þeirra, og sérhannaðir íhlutir í þau.

Athugasemd Að því er varðar ML13.d.1. fela herstaðlar eða hertækniforskriftir í sér, hið minnsta, tækniforskriftir um vörn gegn sprengibrotum.

2. Harðar plötur í brynklæði sem veita skothelda vörn sem er jöfn eða meiri en III. stig (NIJ 0101.06, í júlí 2008) eða landsbundið jafngildi hennar.

1. athugasemd Í ML13.b. er efni sem er sérhannað til að búa til sprengjuviðnámsvörn eða til að byggja herskýli.

2. athugasemd ML13.c. gildir ekki um venjulega stálhjálma, hvorki breytta eða hannaða fyrir einhvers konar viðbótarbúnað né með þannig búnaði.

3. athugasemd ML13.c. og d. gilda ekki um hjálma, brynklæði eða hlífðarfatnað, þegar notandi hefur hann með sér til persónulegrar varnar fyrir sjálfan sig.

4. athugasemd Einu hjálmarir, sem eru sérhannaðir fyrir sprengjuýðingarliða og tilgreindir eru í ML13., eru þeir sem sérhannaðir eru til hernaðarnota.

Aths. 1 Sjá einnig færslu IA005 í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.

Aths. 2 Um „trefja- eða þráðefni“, sem notað er í framleiðslu brynklæða fyrir einstaklinga og hjálma, sjá færslu IC010 í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.

ML14 „Sérhæfður búnaður til herþjálfunar“ eða fyrir hernaðarlegar hermisviðsmyndir, hermar sérhannaðir til þjálfunar í notkun skotvopna eða vopn tilgreind í ML1 eða ML2 og sérhannaðir íhlutir og aukabúnaður þeirra.

Tæknileg aths.:

Hugtakið „sérhæfður búnaður til herþjálfunar“ tekur til herárásarþjálfna, aðgerðaflugsþjálfna, ratsjárskotmarksþjálfna, tækja til skotmarkagerðar fyrir ratsjá, skyttuþjálfunarbúnaðar, herþjálfna gegn kaþbátum, flugherma (þ.m.t. miðflóttaafslsbómur til þjálfunar flugmanna/geimfara), ratsjárþjálfna, blindflugsþjálfna, leiðsögutækjaþjálfna, flaugaskotþjálfna, miðunarþúnaðs, fjarstýrðra dróna-„loftfara“, vígbúnaðarþjálfna, þjálfna fyrir flugmannslaus „loftför“, færanlegra þjálfunareininga og þjálfunarbúnaðar fyrir hernaðaraðgerðir á landi.

1. athugasemd Í ML14 eru myndgerðarkerfi og gagnvirk umhverfiskerfi fyrir herma ef þau eru sérhönnuð eða þeim breytt til hernaðarnota.

2. athugasemd ML14 gildir ekki um búnað sem er sérhannaður til þjálfunar í notkun veiðivopna eða vopna sem notuð eru í íþróttum.

ML15 **Mynd- eða gagnaðgerðabúnaður, sem hér segir, sérhannaður til hernaðarnota, ásamt sérhönnuðum íhlutum í hann:**

- a. Upptöku- og myndvinnslubúnaður.
- b. Myndavélar, ljósmyndabúnaður og filmuvinnslubúnaður.
- c. Búnaður til myndmögnunar.
- d. Myndbúnaður fyrir innrauðar myndir eða hitamyndir.
- e. Ratsjármyndnemabúnaður.
- f. Gagnaðgerða- eða gagn-gagnaðgerðatæki fyrir þann búnað sem tilgreindur er í ML15.a. til ML15.e.

Athugasemd Í ML15.f. er m.a. fjallað um tæki sem hönnuð eru til að hamla starfsemi eða virkni hernaðarlegra myndkerfa eða draga sem mest úr þess háttar hömlunaráhrifum.

1. athugasemd Í ML15 tekur hugtakið „sérhannaðir íhlutir“ til eftirfarandi þegar þeir eru sérhannaðir til hernaðarnota:

- a. Myndbreytilampar fyrir innrauðar myndir.
- b. Myndmögnunarlampar (þó ekki af fyrstu kynslóð).
- c. Örrásaplötur.
- d. Sjónvarpsmyndavélalampar til að nota við lágt birtustig.
- e. Skynjarakerfi (þ.m.t. rafeindateknileg samtengingar- eða aflestrarkerfi).
- f. Hitanæmir (e. pyroelectric) sjónvarpsmyndavélalampar.
- g. Kælikerfi fyrir myndkerfi.
- h. Rafstýrðir lokar, gerðir sem byggjast á birtustigi (e. photochromic) eða rafsegulsviði (e. electro-optical), með lokunarhræða sem er undir 100 µs, nema um sé að ræða loka sem eru mikilvægur hluti háhraðamyndavélar.
- i. Myndsúningstæki með ljósleiðurum.
- j. Samsett hálfleiðaraljóskauf.

2. athugasemd ML15 gildir ekki um „myndmögnunarlampa af fyrstu kynslóð“ eða búnað sem er sérhannaður fyrir „myndmögnunarlampa af fyrstu kynslóð“.

Ath. Um flokkun vopnamiða með „myndmögnunarlampa af fyrstu kynslóð“, sjá ML1., ML2. og ML5.a.

Ath. Sjá einnig 6A002.a.2. og 6A002.b. í skrá ESB um vörur með tvíþætt notagildi.

ML16 **Málmsmíðisgripir og steypar og ófullunnar vörur, sérhannaðar fyrir íhluti sem tilgreindir eru í ML1 til ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 eða ML19.**

Athugasemd ML16. gildir um ófullunnar vörur þegar þær eru auðkennanlegar af efnissamsetningu, útliti eða hlutverki.

ML17 **Ýmis búnaður, efni og „gagnasöfn“, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir til þeirra:**

- a. Tækjabúnaður til sjálfstæðrar köfunar og sunds undir yfirborði vatns eða neðansjávar, sem hér segir:
  1. Búnaður með lokaðri eða hálflokaðri hringrás (enduröndun), sérhannaður til hernaðarnota (þ.e. sérhönnuð, ósegluð gerð).
  2. Sérhannaðir íhlutir til nota við breytingu á tækjum með opinni hringrás til hernaðarnota.
  3. Vörur sem eru einvörðungu hannaðar til hernaðarnota fyrir búnað til sjálfstæðrar köfunar og sunds undir yfirborði vatns eða neðansjávar.
- b. Vinnuvélar og -tæki, sérhönnuð til hernaðarnota:
- c. Útbúnaður, þekjandi lög og meðferð til ummerkjaleyndar, sérhannað til hernaðarnota.
- d. Tækjabúnaður mannvirkjajeildar hers á vettvangi, sérhannaður til nota þar sem bardagar eru háðir.
- e. „Þjarkar“, „þjarka“-stjórnubúnaður og „þjarka“-„snertlar“ (e. robot end-effectors) sem hafa einhverja eftirfarandi eiginleika:
  1. Sérhannað til hernaðarnota.
  2. Með búnaði til að verja vökvaleiðslur gegn utanaðkomandi götunarskemmdum af völdum skotflaugabrota (t.d. með sjálfvirkri þéttingu á leiðslunum) og hannað fyrir vökvakerfisvökva með blossamarki yfir 839 K (566 °C) eða
  3. sérhannað eða miðað við vinnu í nánd við rafsegulhögg (EMP).

Tæknileg aths.:

Með „rafsegulhöggi“ er ekki átt við óvísitandi truflun af völdum rafsegulgeislunar frá nærliggjandi tækjabúnaði (t.d. vélum, tækjum eða rafeindabúnaði) eða eldingum.

- f. „Gagnasöfn“ (stikaðir tæknigagnagrunnar), sérhönnuð til hernaðarnota með hliðsjón af þeim búnaði sem tilgreindur er í sameiginlegum hergagnalista ESB;
- g. Búnaður til kjarnorkuframleiðslu eða knúningsbúnaður, þ.m.t. „kjarnakljúfar“, sérhannaður til hernaðarnota og íhlutir til hans, sérhannaðir eða „breyttir“ til hernaðarnota.
- h. Búnaður og efni, húðuð eða meðhöndluð til ummerkjaleyndar, sérhönnuð til hernaðarnota, þó ekki þau sem eru tilgreind annars staðar í sameiginlegum hergagnalista ESB.
- i. Hermar, sérhannaðir fyrir „kjarnakljúfa“ til hernaðarnota.
- j. Færanleg viðgerðarverkstæði, sérhönnuð eða „breytt“ til að þjónusta herbúnað.
- k. Rafalar til nota á vettvangi, sérhannaðir eða „breyttir“ til hernaðarnota.
- l. Gámar, sérhannaðir eða „breyttir“ til hernaðarnota.
- m. Ferjur, sem ekki eru skilgreindar annars staðar í hergagnalista ESB, brýr og dýpkunarprammar, sérhönnuð til hernaðarnota.
- n. Prófunarlíkön, sérhönnuð til „þróunar“ sem tilgreindir eru í ML4, ML6, ML9 eða ML10.
- o. Leysivarnarbúnaður (t.d. augn- og skynjarahlífar), sérhannaður til hernaðarnota.

ML17 (fr.h.)

- p. „Efnarafalar“, sem ekki eru skilgreindir annars staðar í hergagnalista ESB, sérhannaðir eða „breyttir“ til hernaðarnota.

Tæknilegar athugasemdir

1. Að því er varðar ML17 merkir hugtakið „gagnasafn“ (stikaður tæknigagnagrunnur) safn tækniupplýsinga hernaðarlegs eðlis og hagnýting þess getur aukið afköst herbúnaðar eða hernaðarkerfa.
2. Að því er varðar ML17 merkir „breyttur“ hvers kyns byggingarfræðilegar, raffræðilegar og vélfræðilegar breytingar eða aðrar breytingar sem gera hlut, sem er ekki til notkunar í hernaði, að hlut sem er sérhannaður til hernaðarnota.

ML18 **Búnaður til framleiðslu og íhlutir, sem hér segir:**

- a. Sérhannaður eða breyttur „framleiðslu“-búnaður fyrir „framleiðslu“ vara, sem tilgreindar eru í sameiginlegum hergagnalista ESB, ásamt sérhönnuðum íhlutum í hann.
- b. Sérhönnuð aðstaða til umhverfisprófunar og sérhannaður búnaður til hennar, fyrir vottun, gæðamat eða prófun á vörum sem tilgreindar eru í sameiginlegum hergagnalista ESB.

Tæknileg aths.:

Að því er varðar ML18, felur hugtakið „framleiðsla“ í sér hönnun, rannsókn, framleiðslu, prófun og eftirlit.

Athugasemd Í ML18.a. og ML18.b. er m.a. fjallað um eftirfarandi búnað:

- a. Sívirk tæki til köfnunarefnissýringar.
- b. Skilvinduþrófunartæki eða -búnað með einhvern eftirfarandi eiginleika:
  1. Knúinn vél eða vélum með skráðum heildarhestaflafjölda yfir 298 kW (400 hp).
  2. Með getu til að bera farmþunga sem er 113 kg eða þar yfir eða
  3. með getu til 8 g skilvinduhröðunar, eða þar yfir, með 91 kg farmþunga eða þar yfir;
- c. Vatnssneyðingarpressur;
- d. Skrífuútþrýstingspressur, sérhannaðar eða breyttar fyrir sprengiútþrýsting til hernaðarnota;
- e. Skurðarvélar til að flokka útþrýstingsdrifefni eftir stærð.
- f. „Sælgætistunnur“ (tromlur) sem eru 1,85 m í þvermál eða þar yfir og með 227 kg innihaldsrými.
- g. Sívirkir blandarar fyrir föst drifefni;
- h. Kvarnir, knúinar fljótanda eldsneyti, til að mylja eða mala innihaldsefni í sprengiefni til hernaðarnota.
- i. Búnaður til fá fram bæði kúlulögun og jafna eindastærð í málmþúðri sem skráð er í ML8.c.8.
- j. Burðarstraumbreytar fyrir breytingu efna sem skráð eru í ML8.c.3.

ML19 **Vopnakerfi sem nota stefnuvirka orku (DEW), tengdur búnaður eða gagnaðgerðabúnaður og prófunarlíkön, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir til þeirra:**

- a. „Leysi“-kerfi, sérhönnuð til að eyða skotmarki eða bægja árás frá því.
- b. Eindageislakerfi sem geta eytt skotmarki eða bægt árás frá því.
- c. Háorkuútláskakerfi (RF) sem geta eytt skotmarki eða bægt árás frá því.
- d. Búnaður sem er sérhannaður til að finna eða bera kennsl á eða til varnar gegn kerfum sem tilgreind eru í ML19.a. til ML19.c.

ML19 (fr.h.)

- e. Hlutkennd prófunarlíkön fyrir þau kerfi, þann búnað og þá íhluti sem tilgreind eru í ML19.
- f. „Leysi“-kerfi sem eru sérhönnuð til að valda varanlegri blindu á óvörðum augum, þ.e. berum augum eða augum með leiðréttandi sjóntækjum.

1. athugasemd Í DEW-kerfum, sem tilgreind eru í ML19, eru kerfi sem byggja getu sína á stýrðri notkun:

- a. „Leysar“ sem hafa nægilegt afl til að valda sambærilegri eyðingu og hefðbundin skotfæri;
- b. Eindahraðlar sem skjóta hlöðnum eða óhlöðnum eindageislum sem hafa eyðingarmátt.
- c. Hátiðnisendar með öflugum eða meðalöflugum útsendingargeisla sem myndar orkusvið sem eru nægilega öflug til að gera rafeindabúnað í fjarlægju skotmarki óvirkan.

2. athugasemd Í ML19 er m.a. fjallað um eftirfarandi þegar það er sérhannað fyrir DEW-kerfi:

- a. Búnaður til aðalafslframleiðslu, orkugeymslu, umskiptingar, orkumeðferðar eða meðhöndlunar eldsneytis.
- b. Markábendingar- eða markfylgnikerfi.
- c. Kerfi sem unnt er að nota til að meta tjón á skotmarki, eyðingu þess eða bægingu árásar frá því.
- d. Búnaður til að stýra, útbreida eða beina geislum.
- e. Búnaður með hraðvirkum geislasnúningi fyrir hraðvirkar aðgerðir gegn mörgum skotmörkum.
- f. Aðlögunarhæf ljóstæknileg kerfi og fásasameiningartæki.
- g. Rafstuðsgjafar fyrir neikvæða vetnisjónageisla.
- h. „Geimhæfir“ hröðunarihlutir.
- i. Útstreymisbúnaður fyrir neikvæða jónageisla.
- j. Búnaður til að stjórna og snúa háorkujónageisla.
- k. „Geimhæfar“ þynnur til að afhlaða neikvæða vetnissamsætugeisla.

ML20

Lághitabúnaður og „ofurleiðandi“ búnaður, sem hér segir, og sérhannaðir íhlutir og fylgihlutir þess háttar búnaðar:

- a. Sérhannaður eða samstilltur búnaður til uppsetningar í farartæki til hernaðarnota á landi, á eða í sjó, í lofti eða í geimnum, sem getur starfað á hreyfingu og framleit eða viðhaldið hitastigi undir 103 K (–170 °C).

Athugasemd Í ML20.a. er m.a. fjallað um farkerfi sem eru búin eða nýta fylgihluti eða íhluti sem framleiddir eru úr efnum sem eru ekki úr málmum eða leiða ekki rafmagn, s.s. plasti eða efnum sem eru gegndreypt epoxy.

- b. „Ofurleiðandi“ rafbúnaður (snúningsvélar og spennar), sérhannaður eða samstilltur til uppsetningar í farartæki til hernaðarnota á landi, á eða í sjó, í lofti eða í geimnum og getur starfað á hreyfingu.

Athugasemd ML20.b. gildir ekki um einpóla jafnstraumsrafala af blendingsgerð sem eru með einpóla snúða úr venjulegum málmum sem snúast í segulsviði sem ofurleiðaraspólur framleiða, að því tilskildu að þessar spólur séu einu ofurleiðarahlutirnir í rafalnum.

- ML21 **„Hugbúnaður“ sem hér segir:**
- a. „Hugbúnaður“ sem er sérhannaður eða breyttur fyrir „þróun“, „framleiðslu“ eða „notkun“ tækjabúnaðar, efna eða „hugbúnaðar“ sem tilgreindur er í sameiginlegum hergagnalista ESB.
  - b. Sérstakur „hugbúnaður“, annar en sá sem er tilgreindur í ML21.a., sem hér segir:
    1. „Hugbúnaður“, sérhannaður til hernaðarnota og sérhannaður til líkanagerðar, hermunar eða mats á hervopnakerfum.
    2. „Hugbúnaður“, sérhannaður til hernaðarnota og sérhannaður til líkanagerðar eða hermunar á sviðsmyndum hernaðaraðgerða.
    3. „Hugbúnaður“ til að ákvarða áhrif hefðbundinna vopna, kjarnorkuvopna, efnavopna eða lífefnavopna.
    4. „Hugbúnaður“, sérhannaður til hernaðarnota og sérhannaður fyrir yfirstjórn, fjarskipti, stjórnum og greiningarstarfsemi (C3I) eða yfirstjórn, fjarskipti, tölvumeðferð og greiningarstarfsemi (C4I).
  - c. „Hugbúnaður“, ekki tilgreindur í ML21.a., eða b., sérhannaður eða breyttur til að unnt sé að nota búnað, sem ekki er tilgreindur í sameiginlegum hergagnalista ESB til að gegna hernaðarlegu hlutverki búnaðar sem er tilgreindur í sameiginlegum hergagnalista ESB.

- ML22 **„Tækni“ sem hér segir:**
- a. „Tækni“, önnur en sú sem er tilgreind í ML22.b., sem er „nauðsynleg“ vegna „þróunar“, „framleiðslu“ eða „notkunar“ hluta sem tilgreindir eru í sameiginlegum hergagnalista ESB.
  - b. „Tækni“, sem hér segir:
    1. „Tækni“ sem er „nauðsynleg“ fyrir hönnun, öflun íhluta í og rekstur, viðhald og viðgerðir heilla framleiðslukerfa til að framleiða hluti, sem eru tilgreindir í sameiginlegum hergagnalista ESB, jafnvel þótt íhlutir í þess háttar framleiðslukerfi séu ekki tilgreindir.
    2. „Tækni“, sem er „nauðsynleg“ til „þróunar“ og „framleiðslu“ handvopna, jafnvel þótt hún sé notuð til að framleiða eftirlíkingar af fornum handvopnum.
    3. „Tækni“, sem er „nauðsynleg“ til „þróunar“, „framleiðslu“ eða „notkunar“ á eiturefnum, skyldum búnaði eða íhlutum sem tilgreindir eru í ML7.a. til ML7.g.
    4. „Tækni“, sem er „nauðsynleg“ til „þróunar“, „framleiðslu“ eða „notkunar“ á „líffjölliðum“ eða ræktun tiltekinna frumna sem tilgreindar eru í ML7.h.
    5. „Tækni“, sem einungis er „nauðsynleg“ til ísetningar „lífefnahvata“, sem tilgreindir eru í ML7.i.1., í burðarefni eða efni til hernaðar.

1. athugasemd „Tækni“ sem er „nauðsynleg“ til „þróunar“, „framleiðslu“ eða „notkunar“ hluta, sem tilgreindir eru í sameiginlegum hergagnalista ESB, eru áfram undir eftirliti, jafnvel þegar um er að ræða hvers kyns hluti sem ekki eru tilgreindir í sameiginlegum hergagnalista ESB.

2. athugasemd ML22 gildir ekki um:

- a. „Tækni“, sem er hvað minnst nauðsynleg vegna uppsetningar, reksturs, viðhalds (eftirlits) og viðgerðar þeirra hluta sem eru ekki undir eftirliti eða hefur verið heimilað að flytja út.
- b. „Tækni“ sem er „almenningsseign“, notuð í þágu „vísindalegra grunnrannsóknna“ eða er hvað minnst nauðsynleg sem upplýsingar vegna einkaleyfisumsókna.
- c. „Tækni“ til að nýta segulspan fyrir samfelldan knúning almenningsfarartækja.

SKILGREINING HUGTAKA SEM NOTUÐ ERU Í ÞESSARI SKRÁ

▼C1

Eftirfarandi eru skilgreiningar hugtaka sem notuð eru í þessari skrá í stafrófsröð.

1. *athugasemd* Skilgreiningarnar gilda í allri skránni. Tilvísanirnar eru aðeins til leiðbeiningar og hafa engin áhrif á almenna beitingu skilgreindra hugtaka í allri skránni.

2. *athugasemd* Orð og hugtök í þessari skilgreiningaskrá hafa aðeins skilgreinda merkingu þegar þau eru tilgreind innan „tvöfaldrá gæsalappa“. Skilgreiningar hugtaka, sem eru innan ‘einfaldrá gæsalappa’, koma fram í tæknilegri athugasemd um viðkomandi hlut. Að öðru leyti hafa orð og hugtök almennt viðurkennda merkingu (orðabókamerkingu).

ML7 **„Aðlagð að notkun í stríði“**

Allar breytingar eða val (s.s. breyting á hreinleika, geymsluþoli, meinvirkni, dreifingareinkennum eða viðnámsþoli gegn útfjólubláu ljósi) sem er ætlað að auka afköst með tilliti til þess að fella og særa menn eða dýr, skemma búnað eða valda tjóni á uppskeru eða umhverfinu.

ML8 **„Íblöndunarefni“**

Efni sem notuð eru í sprengiefnaformúlur til að bæta eiginleika þeirra.

ML8, ML10

og ML14

„Lofftar“

Lofffarartæki með föstum vængjum, snúanlegum vængjum, þyrilvængjum (þyrila), hallanlegum þyrli eða hallanlegum vængjum.

ML11 **„Sjálfvirk skipana- og stjórnkerfi“**

Rafræn kerfi sem notuð eru til að færa inn, vinna úr og senda upplýsingar sem eru nauðsynlegar fyrir virka aðgerð viðkomandi hóps, stórrar fylkingar, fylkingar á vettvangi átaka, einingar, skips, undireiningar eða vopna sem stjórnað er. Þetta er gert með notkun tölva og annars sérhæfðs vélbúnaðar sem hannaður er til að styðja við starfsemi yfirstjórnar og stjórnstöðvar. Meginhlutverk sjálfvirks skipana- og stjórnkerfis eru: skilvirk, sjálfvirk öflun, uppsöfnun, geymsla og úrvinnsla upplýsinga; að sýna þá stöðu og þær aðstæður sem hafa áhrif á og stýra undirbúningi og stjórnun aðgerða í bardaga; útreikningar vegna aðgerða og úrræða í tengslum við úthlutun tilfanga meðal hersveita eða grunnþátta aðgerðaáætlunar orrustu eða útfærslu orrustunnar samkvæmt verkefnum eða stöðu aðgerða; gerð gagna svo að unnt sé að meta stöðuna og taka ákvörðun hvenær sem er meðan aðgerð eða orrusta stendur yfir: tölvuhermun aðgerða.

ML22 **„Vísindalegar grunnrannsóknir“**

Tilraunastarfsemi eða fræðileg vinna sem aðallega er unnin til að afla nýrrar þekkingar á grundvallarlögmálum eða kannanlegum staðreyndum og þjónar ekki eða beinist fyrst og fremst að sérstökum, hagnýtum tilgangi eða markmiði.

ML7, 22

„Lífefnahvatar“

Efnahvatar fyrir sérstök efnafræðileg eða lífefnafræðileg efnahvörf eða önnur lífefnafræðileg efnasambönd sem bindast og hraða niðurbroti efna í efnahernaði.

Tæknileg aths.:

„Ensím“ merkir „lífhvati“ fyrir sérstök efnafræðileg eða lífefnafræðileg efnahvörf.

ML7,

22

„Lífjölliður“

Lífærnar stórsameindir, sem hér segir:

- Ensím fyrir sérstök efnafræðileg eða lífefnafræðileg efnahvörf.
- Mótefni, einklóna eða fjöklóna, eða and-kjarngerðarmótefni (e. *anti-idiotypic*).
- Sérhannaðir eða sérunnir viðtakar.

Tæknilegar athugasemdir

1. „And-kjarngerðarmótefni“: mótefni sem bindast sérstökum bindisætum ónæmisvaka annarra mótefna.
2. „Einklónamótefni“: prótín sem bindast einu sæti ónæmisvaka og er myndað af einu frumklóni.
3. „Fjöklónamótefni“: blanda prótína sem binst sérstökum ónæmisvaka og er framleidd af fleiri en einu frumklóni.
4. „Viðtakar“: lífrænar stórsameindabyggingar sem geta bundist bindlum, en binding þeirra hefur áhrif á lífeðlisfræðilega starfsemi.

ML4,
10

„Almenningsloftför“

Þau „loftför“ sem skráð eru eftir gerð í lofthæfivottunarskrár, sem flugmálayfirvöld á sviði almenningsflugs gefa út, til almenningsflugs á flugleiðum innan lands og utan eða til lögmæts, almenns flug, einkaflugs eða í flugs viðskiptaskyni.

ML21, 22

„Þróun“

Tengist öllum stigum fjöldaframleiðslu, svo sem: hönnun, hönnunarrannsóknun, hönnunargreiningu, hönnunarhugtökum, samsetningu og prófun frumgerða, reynsluframleiðsluáætlunum, hönnunargögnum, umbreytingarferlinu frá hönnunargögnum til framleiðsluvöru, formhönnun, samþættingarhönnun, uppdráttum.

ML17

„Snertlar“

Griplur, virkar verkfæraeiningar og hvers kyns önnur verkfæri sem fest eru á grunnplötuna framan á hreyfiarmi „þjarka“.

Tæknileg aths.:

„Virkar verkfæraeiningar“ eru tæki til að beita hreyfiafli, virkja orku eða beita skynjara á hlut í vinnslu.

ML8

„Orkuefni“

Efni eða efnablöndur sem við efnahvörf losa þá orku, sem þörf er á, til þeirra nota sem til er ætlast. „Sprengiefni“, „flugeldavörur“ og „drífefni“ eru undirflokkar orkuefna.

ML8, 18

„Sprengiefni“

Föst, fljóttandi eða loftkennd efni eða efnablöndur sem þarf að sprengja til að þær komi að notum sem forhleðsla, forsprengja eða aðalhleðsla í sprengjuoddum, til niðurrifs og annarrar notkunar.

ML7

„Tjáningarferjur“

Burðarefni (t.d. plasmíð eða veira), notað til að koma erfðaeefni inn í hýsilfrumur.

ML 17

„Efnarafall“

Rafefnafræðilegt tæki sem breytir efnorku beint í jafnstraumsrafmagn (DC) með því að eyða utanaðkomandi eldsneyti.

ML13

„Trefja- eða þráðefni“

M.a.:

- a. Óslitnir einþáttungar.
- b. Óslitið garn og óslitnir vafningar.
- c. Borðar, vefnaður, mottur með ýmsum vefnaði og fléttuð bönd.
- d. Klipptir þræðir og skornir og samhangandi þráðateppi.
- e. Steinefnaþræðir (e. *whiskers*), annaðhvort einkristalla eða fjölkristalla, í hvaða lengd sem er.
- f. Arómatískt pólýamíðmök.

- ML15 **„Myndmöggunarlampar fyrir fyrstu kynslóð“**
- Myndlampar með elektróstatískri skerpustillingu sem nýta ljósleiðara í inntaki og úttaki eða glerskjá, fjölbasa ljósbakskaut (S-20 eða S-25), en ekki örrásamagnara.
- ML22 **„Í almenningseign“**
- Það merkir að „tækni“ eða „hugbúnaður“ hafi verið gerður aðgengilegur án takmarkana á frekari dreifingu.
- Athugasemd:* Takmarkanir vegna höfundaréttar geta ekki breytt því að „tækni“ eða „hugbúnaður“ sé „í almenningseign“.
- ML9, 19 **„Leysir“**
- Samstæða íhluta sem gefur frá sér, bæði í rúmi og tíma, samfellt ljós sem magnað er upp með örvaðri geislun.
- ML10 **„Farartæki léttari en andrúmsloftið“**
- Lofthelgirnir og loftskip sem nýta heitt loft eða lofttegundir, sem eru léttari en andrúmsloftið, s.s. helíum eða vetni, sem lyftikraft.
- ML17 **„Kjarnakljúfur“**
- Tekur til þeirra hluta sem eru í kjarnakljúfnum eða festir á tankinn, sem hann er í, búnaðarins, sem stýrir aflinu í kjarnanum, og þeirra íhluta sem venjulega innihalda, eru í beinni snertingu við eða stjórna aðalkælimiðli ofnkjarnans.
- ML8 **„Forefni“**
- Sérstök íðefni sem notuð eru í framleiðslu sprengiefna.
- ML18, 21, 22 **„Framleiðsla“**
- Merkir öll framleiðslustig, s.s.: framleiðsluundirbúning, framleiðslu, samþættingu, samsetningu (uppsetningu), eftirlit, prófun, gæðavottun.
- ML8 **„Drifefni“**
- Efni eða efnaþöndur sem hvarfast efnafræðilega og mynda mikið magn heitra gastegunda með stýrðum hraða til að vinna vélrænt starf.
- ML4, 8 **„Flugeldavörur“**
- Þöndur fasts eða fljóttandi eldsneytis og oxara, sem verða fyrir kröftugum, stýrðum efnaþörfum, þegar þær eru glæddar, í þeim tilgangi að mynda í tilteknum mæli seinkun, hita, hávaða, reyk, sýnilegt ljós eða innrauða geislun. Loftkveikjandi vörur eru undirflokkur flugeldavara, án oxara en glæðast sjálfkrafa við snertingu við loft.
- ML22 **„nauðsynleg“**
- Í tengslum við „tækni“ er orðið aðeins notað um þann hluta „tækninnar“ sem einkum er nauðsynlegur til að ná eða fara fram úr afkastastigi, eiginleikum eða virkni sem stýrt er. Þess háttar „tækni“, sem „nauðsynleg“ er, getur átt við um mismunandi vörur.
- ML7 **„Óeirðastjórnunarefni“**
- Efni, sem við ætluð notkunarskilyrði til óeirðastjórnunar, hafa fljótt ertandi áhrif á skynfæri manna eða valda líkamlegri vanhæfni sem hverfur á skömmum tíma eftir að hætt er að beita efnum. (Táragastegundir teljast til „óeirðastjórnunarefna“.)
- ML17 **„Þjarki“**
- Hreyfitæknilegur vélbúnaður sem ýmist er á samfelldri braut (e. *continuous path*) eða á föstum stað (e. *point-to-point*), stundum með skynjurum, og hefur alla eftirfarandi eiginleika:
- Er fjölnota.
  - Getur staðsett eða stillt af efni, hluta, verkfæri eða sérstök tæki með breytilegum hreyfingum í þrívídd.

- c. Felur í sér þrjú eða fleiri sjálfstýritæki (e. *servo-device*), í opnu eða lokuðu ferli (e. *loop*), sem geta verið með stigdrifnar vélar (e. *stepping motor*), og
- d. er „forritanlegur fyrir notanda“ með aðferð til að kenna og endurtaka (e. *teach/playback*) eða með tölvu sem getur verið iðntölva (e. *programmable logic controller*), þ.e. án vélræns milliliðar.

Athugasemd Framangreind skilgreining tekur ekki til eftirfarandi búnaðar:

1. Hreyfitæknilegs vélbúnaðar sem aðeins er unnt að stjórna handvirkt eða með fjarstýribúnaði.
2. Hreyfitæknilegs vélbúnaðar í fastri runuvinnslu með sjálfvirkum, hreyfanlegum tækjum og vinnur í vélrænt fastákveðnum, forrituðum hreyfingum. Forritið er takmarkað vélrænt með föstum skorðum, s.s. með stiftum eða knastásam. Röð hreyfinga og val vinnsluleiða eða -afstöðu eru ekki breytileg eða breytanleg á vél-, rafeinda- eða rafmagnstæknilegan hátt.
3. Vélstjórnaðs, hreyfitæknilegs vélbúnaðar í breytilegri runuvinnslu með sjálfvirkum, hreyfanlegum tækjum sem vinna með vélrænt fastákveðnum, forrituðum hreyfingum. Forritið er takmarkað vélrænt með föstum, en stillanlegum, skorðum, s.s. með stiftum eða knastásam. Röð hreyfing og val vinnsluleiða eða -afstöðu eru breytileg innan fasts forritsmynsturs. Frávik frá eða breytingar á forritunarmynstri (t.d. breytingar á stiftum eða skipti á knastásam) eins eða fleiri hreyfiása er aðeins unnt að fá fram með vélrænum aðgerðum.
4. Hreyfitæknilegs vélbúnaðar, án sjálfstýringar, í breytilegri runuvinnslu með sjálfvirkum, hreyfanlegum tækjum sem vinna með vélrænt fastákveðnum, forrituðum hreyfingum. Forritið er breytilegt en runan heldur því aðeins áfram að tvíundamerki komi frá vélrænt föstum, rafrænum tvíundatekjum eða stillanlegum skorðum.
5. Stöflunarkrana sem skilgreindir eru sem hreyfikerfi, sem byggjast á kartesíusarhnitum, framleiddir sem óaðskiljanlegur hluti lóðréttra geymsluhólfastæða og hannaðir fyrir aðgang að innihaldi hólfanna til að setja hluti í eða taka úr geymslu.

ML21 **„Hugbúnaður“**

Safn með einu eða fleiri „forritum“ eða „örforritum“ sem eru vistuð í hvers kyns ápreifanlegum tjáningarmiðlum.

ML19 **„Geimhæfur“**

Vörur sem hannaðar eru, framleiddar og prófaðar til að standast sérstakar kröfur, m.t.t. rafmagns, vélvirkni eða umhverfis, til notkunar við að skjóta upp og nýta gervihnetti eða háloftaflugkerfi sem starfrækt eru í 100 km hæð eða ofar.

ML 20 **„Ofurleiðni“**

Vísar til efna (þ.e. málma, málmblandna eða efnasambanda) sem geta misst alla rafmótstöðu (þ.e. sem geta náð óendanlegri rafleiðni og leitt afar sterkan rafstraum án Joul-hitunar).

„Markhiti“ (stundum er talað um «hitastigið sem fasahvarfið á sér stað við», e. *transition temperature*) tiltekins „ofurleiðni“-efnis er það hitastig þegar efnið missir allt viðnám gegn streymi jafnstraums.

Tæknileg aths.:

„Ofurleiðni“-ástand efnis einkennist í hverju tilviki af „markhita“, „marksegulsviði“, sem er fall af hita, og markstraumi, sem er þó fall af hvoru tveggja, segulsviði og hita.

ML22 **„Tækni“**

Sérstakar upplýsingar sem nauðsynlegar eru vegna „þróunar“, „framleiðslu“ eða „notkunar“ vöru. Þessar upplýsingar eru á forni „tæknigagna“ eða „tækniástoðar“.

Tæknilegar athugasemdir

1. „Tæknigögn“ geta verið með ýmsu sniði svo sem verkeikningar, áætlanir, skýringarmyndir, líkön, formúlur, töflur, verkfræðihönnun og -forskrifir, handbækur og leiðbeiningar, skrifaðar eða skráðar á aðra miðla eða tæki, svo sem diska, segulband eða lesminni.
2. „Tækniástoð“ getur verið fyrirmæli, fagkunnátta, hjálfun, verkunnátta, ráðgjafarþjónusta. „Tækniþjónusta“ getur falið í sér flutning á „tæknigögnum“.

ML 10

„Ómannað loftfar“ („UAV“)

Hvers kyns loftfar sem getur hafið flug og stýrt flugi og notað flugleiðsögu án þess að maður sé um borð.

ML21,
22**„Notkun“**

Rekstur, uppsetning (þ.m.t. uppsetning á staðnum), viðhald (athuganir), viðgerð, grannskoðun og endurnýjun.“
